

Maastricht Zuid

Cultuurwaardenonderzoek

Deelrapport Archeologie

juli 2012

Gemeente Maastricht

Colofon

Maastricht Zuid
Cultuurwaardenonderzoek
Deelrapport Archeologie

Auteurs: ██████████ (Gemeente Maastricht)
 ██████████ (Gemeente Maastricht)
 ██████████ (Buro de Brug bv)

Datum: juli 2012
Versie: definitief

Afbeelding omslag: Dorpskern van Heugem in 1925. (Bron: *Heugem*. Maastrichts silhouet)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Werkwijze archeologisch bureauonderzoek	6
3	Gebiedsbeschrijving	8
3.1	Geologie, geomorfologie en bodemgesteldheid van bestemmingsplan Zuid	8
3.2	Geologie: de diepere ondergrond	8
3.3	Geomorfologie	9
	Het Terras van Geistingen	9
	Colluvium	10
	Heugemse geul en Heugemse Overlaat	10
	Holocene afzettingen	11
3.4	Bodemgesteldheid	11
3.5	Archeologische relevantie van geologie, geomorfologie en bodems	13
4	Maastrichts Planologisch Erfgoedregime	15
5	Archeologische waarden	17
5.1	AMK-terreinen (Archeologische Monumentenkaart)	17
	Milieustation Randwijck ('terrein van archeologische waarde'; AMK nummer 15362)	17
	Oosterweg ('terrein van archeologische waarde'; AMK nummer 15363)	17
	Zuiveringsinstallatie ('terrein van hoge archeologische waarde'; AMK nummer 15364)	18
	Heugem ('terrein van hoge archeologische waarde'; AMK nummer 16416)	19
5.2	Historische relictten	20
	Kerk van de Heilige Michaël (Heugemer Pastoorsstraat 15; rijksmonumentnr. 27953)	20
	Kasteel Hoogenweerth (Hoge Weerd 2; rijksmonumentnr. 28085)	21
	Hoeve Vogelzang (Vogelzang 6; rijksmonumentnr. 28087)	23
	Boerderijcomplex (Heugemerstraat 118-120)	24
5.3	Archeologisch kader en vindplaatsen	26
	Prehistorie	26
	Romeinse tijd	27
	Middeleeuwen	28
	Nieuwe en Nieuwste tijd	28

6 Literatuur	30
7 Lijst van afbeeldingen en foto's	34
Bijlage 1	35
Catalogus van archeologische vindplaatsen	35
Bijlage 2	60
Archeologische waardenkaart	
Archeologische beheer- en sturingskaart	

1 Inleiding

Dit deelrapport Archeologie is opgesteld ten behoeve van de implementatie van het Maastrichts Planologisch Erfgoedregime (afgekort MPE) in het bestemmingsplan Maastricht Zuid. Het rapport heeft betrekking op het bodemarchief, en fungeert als motivering van de planologische bescherming van de archeologische zones zoals vermeld in het onderhavige bestemmingsplan. Het deelrapport Archeologie dient te worden geraadpleegd door een deskundige op het gebied van archeologie van de gemeente Maastricht bij beslissingen op stedenbouwkundig niveau, bij de behandeling van de omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen, aanleggen, en slopen, of het opheffen voor planologisch strijdig gebruik.

2 Werkwijze archeologisch bureauonderzoek

Dit deelrapport Archeologie behorende bij het bestemmingsplan Maastricht Zuid is tot stand gekomen met behulp van de nauwkeurige bestudering van bekende archeologische waarden binnen het plangebied, literatuurstudie, en de raadpleging van andere relevante informatiebronnen. Archeologische vindplaatsen zijn onderzocht aan de hand van twee databases:

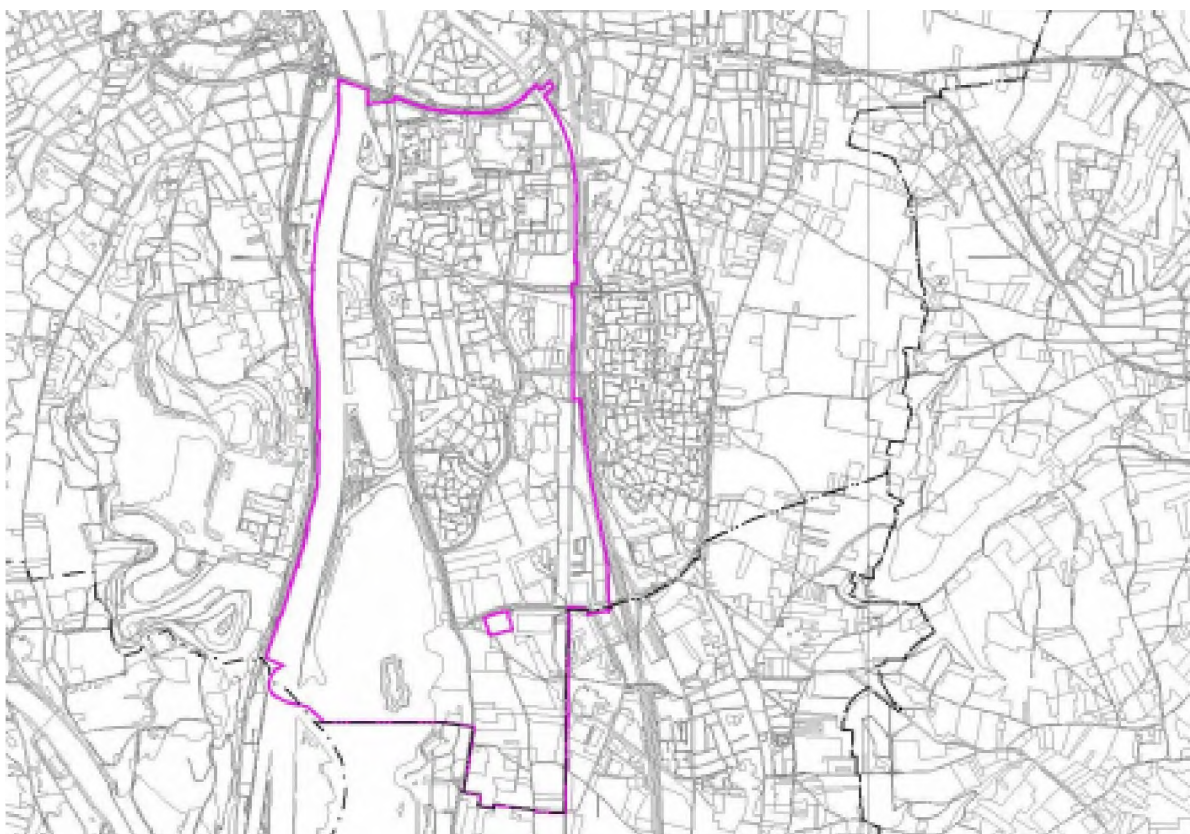
1. Het Wetenschappelijk Onderzoekskader (WOK) voor het gemeentelijk gebied van Maastricht, opgesteld in het kader van het A2-project in 2008.¹ De in deze database opgenomen bekende archeologische waarden worden gevisualiseerd in en beheerd binnen het gemeentelijke Geografische Informatie Systeem: Flexiweb (applicatie van Bentley Benelux bv).
2. Het landelijke Archeologisch Informatie Systeem (Archis II) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), waarin archeologische waarnemingen en monumenten (AMK-terreinen) zijn opgenomen.

Beide databases verschaffen een compleet beeld van alle tot nu bekende archeologische waarden binnen het gebied van het onderhavige bestemmingsplan. Tijdens de inventarisatie is de gemeentelijke database (Flexiweb) geactualiseerd en vergeleken met de landelijke database van Archis II. Waar nodig zijn correcties doorgevoerd, met name in het geval van foutieve coördinaten. Daarnaast zijn gegevens van alle geregistreerde archeologische opgravingen (begeleidingen, proefsleuven en definitieve opgravingen) verzameld. Tot slot is in aanvulling op beide databases ook de Cultuurhistorische waardenkaart van de Provincie Limburg geraadpleegd.

Voor de reconstructie van de landschappelijke setting is gebruik gemaakt van de geomorfologische kaart (Berg 1989; Berg en Cate 1987) en bodemkaart (Steur en Heijink 1991; Vleeshouwer en Damoiseaux 1990) en de daarbij behorende toelichtingen. Tevens is achtergrondliteratuur geraadpleegd inzake de geologische en morfologische ontwikkeling van de Maasvallei, en de sedimentologische en bodemkundige geschiedenis van rivier- en lössafzettingen in het gebied.

¹ Quadflieg en Visser 2008.

Tenslotte is informatie verzameld over verstoringen van de bodem, die de gaafheid en conservering van archeologische resten in de ondergrond ernstig hebben aangetast. Hierbij zijn bodemsaneringsgegevens bij de gemeente geraadpleegd en zijn ontgrondingsgegevens bij de Provincie Limburg opgevraagd.

Figuur 1: cfbakening onderzoeksgebied; dit is gelijk aan het plangebied

3 Gebiedsbeschrijving

Vanwege hun relevantie voor het archeologisch bodemarchief worden in het hiernavolgende een aantal kenmerken van het gebied van het bestemmingsplan Zuid beschreven, zoals de geologische, geomorfologische en bodemkundige gegevens.

3.1 Geologie, geomorfologie en bodemgesteldheid van bestemmingsplan Zuid

Het fysieke landschap geeft bruikbare indicaties over de bewoningsgeschiedenis, het archeologische potentieel alsmede de mate van gaafheid en conservering van archeologische vindplaatsen. Daarom is in dit deelrapport Archeologie een uitgebreide karakterisering van de geologie, geomorfologie en verschillende soorten bodems binnen het bestemmingsplangebied opgenomen. In de volgende paragrafen wordt verduidelijkt hoe de ondergrond en het fysieke landschap zich in de afgelopen 2 miljoen jaar ontwikkeld hebben binnen het plangebied.

3.2 Geologie: de diepere ondergrond

Het gebied van het bestemmingsplan ligt in het dal van de West-Maas. De West-Maas is circa 2 miljoen jaar geleden ontstaan en vormt tot op de dag van vandaag het Maasdal. De diepere ondergrond (>10 m onder maaiveld) bestaat uit de Formaties van Gulpen en Maastricht, die grotendeels samengesteld zijn uit fijnkorrelige, zachte kalksteen ("mergel") en die als mariene afzettingen tijdens het Boven-Krijt in een ondiepe zee zijn gevormd (circa 99 tot 65 miljoen jaar geleden).

In het daarop volgende geologische tijdvak, het Tertiair (circa 65 tot 2,5 miljoen jaar geleden), was het klimaat warm en vochtig, waardoor op grote schaal chemische verwerking van de kalksteen optrad. Mede door dit geologische proces en de laterale erosie van de Maas heeft zich toen een uitgestrekte schiervlakte (*penepplain*) ontwikkeld. Vervolgens gedurende het Kwartair (circa 2,5 miljoen jaar geleden tot heden) hebben de Maas, andere rivieren en beken in Zuid-Limburg zich ingesneden in deze schiervlakte. In dit laatste geologische tijdvak hebben zich in Zuid-Limburg fluviatiele (door de Maas afgezet zand en grind) en

eolische sedimenten (door de wind afgezette löss) gevormd. In geologisch opzicht behoren de fluviatiele Maasafzettingen tot de Formatie van Beegden (Laagpakket van Oost-Maarland) en de eolische afzettingen tot de Formatie van Boxtel (Laagpakket van Schimmert).

3.3 Geomorfologie

Het Maasdal bij Maastricht wordt gekenmerkt door een opeenvolging van rivierterrassen. Deze rivierterrassen zijn gevormd door sedimentatie en insnijding van de Maas tijdens de koude (glaciale) en warme (interglaciale) perioden van het Pleistoceen (circa 2,5 miljoen tot 11.500 jaar geleden) en Holocene (11.500 jaar geleden tot heden). Tijdens de glaciale perioden (ijstijden) werden voornamelijk grove sedimenten (grind en zand) afgezet, terwijl in de interglacialen ook fijnere sedimenten (klei en leem) door de Maas werden afgezet. Als gevolg van de combinatie van tektonische opheffing van de Ardennen (en Zuid-Limburg), de afzetting van riviersedimenten en de periodieke insnijdingen van de Maas is een groot aantal rivierterrassen ontstaan. De hoogstgelegen terrassen zijn het oudst, terwijl de laagste terrassen vlakbij de Maas het jongst zijn en uit het einde van het Pleistoceen en het Vroeg-Holocene dateren.

Het Terras van Geistingen

Het gebied van het bestemmingsplan bevindt zich grotendeels op het Terras van Geistingen, een restant van een oude, brede riviervlakte, die is gevormd vanaf het midden van de laatste ijstijd, het Weichselien (circa 116.000 tot 11.500 jaar geleden). Het grootste deel van het terras dateert uit het laatste koude stadiaal, de Jonge Dryas (circa 12.500 – 11.500 jaar geleden). Op de Geomorfologische Kaart van Nederland wordt het Terras van Geistingen geclassificeerd als een relatief hooggelegen rivierdalbodem (eenheden: 2T5 en 3T5). Buiten geulinsnijdingen, grindeilanden en terrasrugrestanten ligt de top van het grindrijke terras in deze vlakte op een hoogte van ongeveer 46 m+NAP in het noorden tot ongeveer 48 m+NAP in het zuiden van het plangebied.

Aan het einde van de laatste ijstijd had de rivier een vlechtend geulenpatroon met meerdere ondiepe geulen en zand- en grindbanken. Periodiek was er zoveel aanbod van erosieproducten uit het achterland, dat een deel daarvan hier achterbleef. Het nieuw aangevoerd sediment, voornamelijk bestaand uit grinden en grove zanden, vulde de dalvlakte gedeeltelijk op. Ruggen en geulen hebben hierin globaal een zuid-noord oriëntatie.

Het plangebied grenst ten oosten van Heugem net aan het oudere en hogere Terras van Eisdën-Lanklaar en de westelijke strook langs de Maas behoort tot de holocene dalvlakte.

Colluvium

Kenmerkend voor het Terras van Geistingen is het ontbreken van een eolisch lösspakket op de grove rivierafzettingen. Desalniettemin is aan de zuidostrand van het bestemmingsplangebied een pakket verspoelde löss aanwezig in de vorm van colluvium. Löss is een zeer fijnkorrelig sediment dat tijdens de koudste en droogste perioden van het Pleistoceen, klimatologisch gekenmerkt door een poolwoestijn en de bijna volledige afwezigheid van vegetatie, door de wind is afgezet. Dit type sediment heeft het merendeel van de plateaus en Maasterrassen in Zuid-Limburg bedekt. Aan het begin van het Holoceen ontwikkelde zich op het lösspakket een dichtbegroeid vegetatiedek door het warmer en natter wordende klimaat, waardoor het sediment vast werd gehouden en bodemvormende processen op gang konden komen. Desalniettemin moet er op gewezen worden dat de zeer fijnkorrelige löss makkelijk geërodeerd kan worden door regenwater, zeker als er weinig tot geen vegetatie aanwezig is, bijvoorbeeld op braakliggende akkers. De geërodeerde löss wordt dan afgezet als colluvium aan de voet van hellingen van heuvels en terrassen, of wordt afgevoerd als sediment door rivieren zoals de Maas. Het colluvium is te herkennen als een zandiger en bruiner pakket sediment, waarin fijne grindjes worden aangetroffen en waarin geen duidelijke bodem is gevormd.

Binnen het gebied van het onderhavige bestemmingsplan komt colluvium voor aan de oostkant, waar het colluvium zich waarschijnlijk heeft afgezet als een uitspoelingswaaier aan de monding van erosiedalen in het aangrenzende hogere Maasterras van Eisdën-Lanklaar. In de regel wordt verondersteld dat de erosie van de löss pas grootschalige vormen aannam na de ontginning van de plateaus en rivierterrassen, vaak gedateerd in de Romeinse tijd en middeleeuwen. Maar het kan zeker niet uitgesloten worden dat colluvium zich ook in eerdere perioden en mogelijk in het Vroeg-Holoceen heeft gevormd. In ieder geval kan colluvium oudere landschappen hebben afgedekt, die rijk kunnen zijn aan goed bewaarde archeologische resten.

Heugemse geul en Heugemse Overlaat

In het vroeg-Holoceen sneed de rivier zich in als gevolg van de klimaatverandering. Vanaf het moment van insnijding van de Maas werd het Geistingenterras, en daarmee het plangebied, beter bewoonbaar voor de mens, omdat hoogwaters minder frequent optraden.

Enkele van de geulen die in het Jonge Dryas actief waren, verdiepten zich, andere werden opgevuld met sediment. Op grond van landschapsarcheologisch onderzoek in de omgeving van Itteren en Borgharen lijkt pas in het midden-Holoceen sprake van één hoofdgeul waarvan de ligging globaal overeenkomt met de huidige ligging van de Maas. Ten zuiden en oosten van Heugem stroomde waarschijnlijk in het Jonge Dryas een grote (ondiepe) geul, die nu bekend staat als de Heugemse geul. Deze geul was nog actief in het vroeg-Holoceen. In het plangebied is de exacte ligging niet goed bekend, maar vanaf het Europaplein liep de Heugemse geul verder naar het noorden richting Geusselt, om ter hoogte van Nazareth naar het westen af te buigen en de huidige loop van de Kanjelbeek te volgen.

De lage delen van het landschap behoorden tot de Heugemse Overlaat, een gebied dat gedurende hoogwaterperioden van de Maas overstroomde. De Heugemse Overlaat was een waterstaatkundige constructie die tot doel had het overvloedige overstromingswater van de Maas rondom Heugem en het oostelijk stadsdeel Wyck te leiden, waarna het ten noorden van Maastricht de Maas weer kon bereiken. In 1935 werd de Heugemse Overlaat ten zuidoosten van Wijck afgedamd, maar het Maasdal rondom Heugem zelf bleef blootgesteld aan overstromingen. Hieraan is pas een definitief einde gekomen met de aanleg van de dijk 'Hoogeweerd' in 1974.

Holocene afzettingen

In het Holoceen vervoerde de Maas vooral fijnkorrelig sediment dat bij hoogwaterstanden en overstromingen op het Terras van Geistingen werd afgezet in de vorm van verschillende leempakketten, met een dikte van enkele decimeters tot enkele meters. De sedimenten zijn vooral afgezet in het vroeg-Holoceen ("oude rivierklei") en in het laat-Holoceen vanaf de Romeinse tijd ("jonge rivierklei"). In het midden-Holoceen vonden weinig overstromingen plaats en werd weinig sediment afgezet. Het noordwestelijk deel van het bestemmingsplangebied (ten noorden en westen van Heugem) bestaat geheel uit jonge Maasafzettingen die vermoedelijk gevormd zijn vanaf de Romeinse tijd.

3.4 Bodemgesteldheid

Op de bodemkaart worden in het plangebied verschillende bodems onderscheiden. Deze zijn geclassificeerd als oude en jonge rivierkleigronden of als leemgronden in colluvium (verspoelde löss). Kleine delen van het bestemmingsplangebied zijn bijvoorbeeld vanwege bebouwing niet bodemkundig gekarteerd. De aanwezige bodems staan met hun gangbare codes vermeld in onderstaande tabel.

1. Jonge rivierkleigronden; kalkrijke ooivaaggronden in lichte en zware zavel en lichte klei (codes: Rd10A en Rd90A)
2. Jonge rivierkleigronden op oude rivierklei (toevoeging ...m); kalkloze ooi- en poldervaaggronden in zware zavel en lichte klei (codes: Rd10Cm, Rd90Cm en Rn95Cm)
3. Oude rivierkleigronden; ooivaaggronden in zware zavel en klei (code: KRd7)
4. Leemgronden; ooivaaggronden in verspoelde löss, colluviaal in hellingvoet of uitspoelingswaaier (code: Ldh6)

Op de hoogste delen van het plangebied (o.a. Heugem) liggen oude rivierkleigronden (ooivaaggronden, code KRd7) aan het oppervlak, maar in het laaggelegen gebied van de Heugemse Overlaat ligt veelal jonge rivierklei op oude rivierklei (ooivaaggronden, codes Rd10C, Rd90C en poldervaaggronden code Rn95C, alle met toevoeging ... m).

Poldervaaggronden liggen over het algemeen wat lager en natter dan de ooivaaggronden, wat zich uit in het voorkomen van roest in het bodemprofiel.

De oude rivierklei dateert uit het vroeg-Holoceen (en mogelijk ook uit het Laat-Weichselien) en is ten minste 4.000 jaar langer aan bodemvorming onderhevig geweest dan de jonge rivierklei, die overwegend vanaf de Romeinse tijd is afgezet. De oude rivierkleigronden liggen als koppen en ruggen te midden van de jonge rivierkleigronden en zijn daardoor in het open veld veelal goed te herkennen. De sedimenten van de oude rivierkleigronden hebben als oorsprongsgebied de Ardennen en de Eifel. Ze bestaat daarom uit minder siltig materiaal dan de jonge rivierklei. In het plangebied varieert de oude rivierklei van grofzandige, vaak grindhoudende zavel en klei, en is altijd sterk roestig en bevat vrij veel mangaanvlekken en –concreties. De jonge rivierklei is hoofdzakelijk vanaf de Romeinse tijd afgezet en heeft een granulaire samenstelling die sterk overeenkomt met die van löss. Dit is niet verwonderlijk als men bedenkt dat de rivierkleigronden in dit gebied waarschijnlijk voor een belangrijk deel bestaan uit door de Maas verspoelde löss afkomstig uit de bovenstrooms gelegen lössgebieden in Zuid-Limburg en België. Het zijn betrekkelijk jonge gronden en bodemvorming heeft er, afgezien van gedeeltelijke ontkalking, homogenisatie en verbruining in de bovenste lagen, niet in plaatsgevonden.

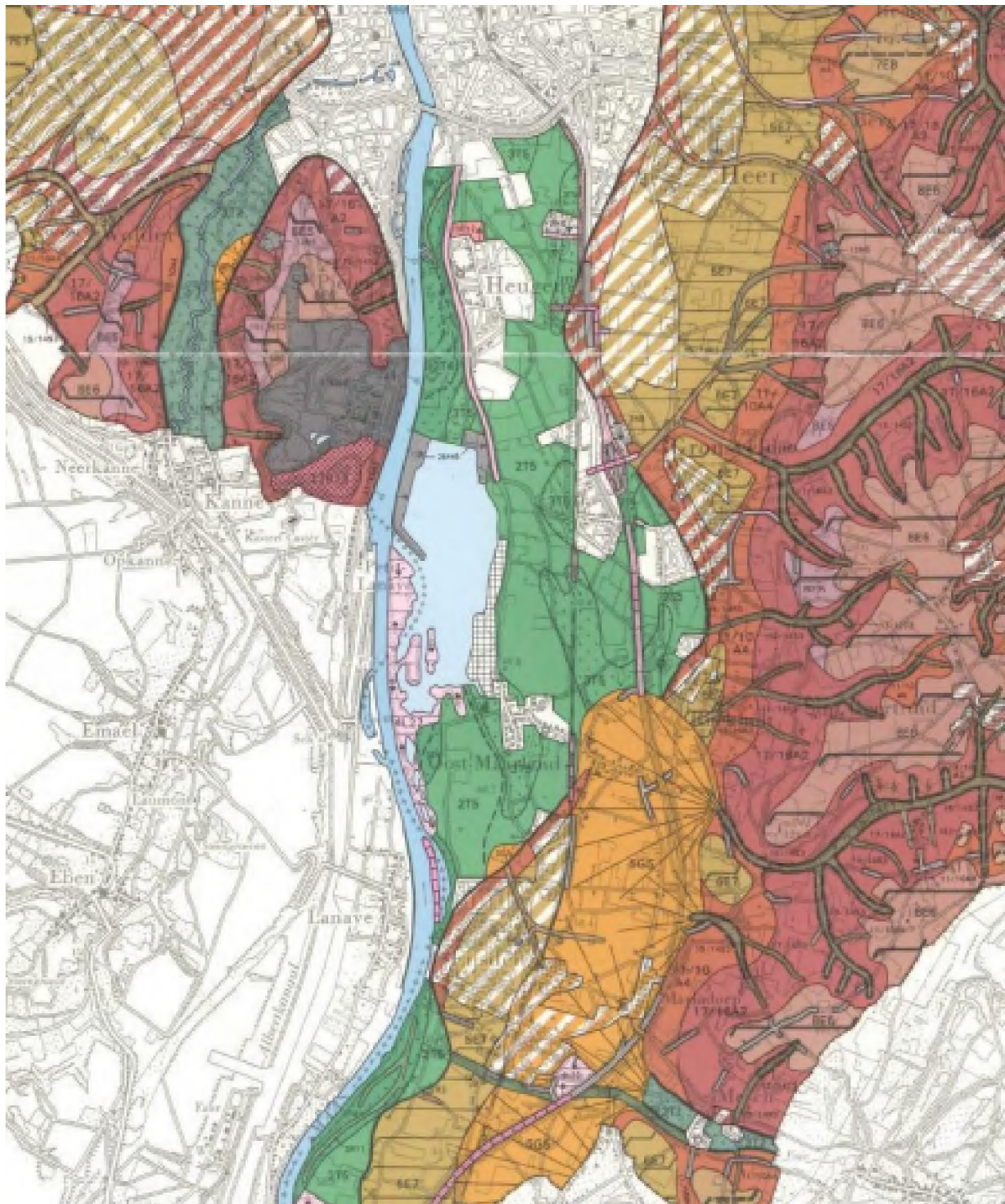
Alleen aan de zuidoostkant van het plangebied komen leemgronden (ooivaaggronden, code: Ldh6) voor die zich hebben gevormd in het colluvium. Dat wil zeggen de geërodeerde löss die zich langs terraswanden, in erosiedalen of als relatief vlakke uitspoelingswaaiers aan de monding van erosiedalen heeft afgezet. Deze ooivaaggronden kunnen als relatief

jonge bodems worden beschouwd, waarin tekenen van langdurige bodemprocessen (uit- en inspoeling) ontbreken.

3.5 Archeologische relevantie van geologie, geomorfologie en bodems

De geomorfologische en bodemkundige kenmerken van het bestemmingsplangebied geven een indicatie waar archeologische vindplaatsen verwacht kunnen worden. In de (al of niet overdekte) oude rivierklei die een groot deel van het plangebied vormt, zullen archeologische artefacten en sporen zich vooral in de bovenste lagen bevinden. De hoge delen van het oude rivierkleilandschap hebben de grootste trefkans. Waar dit landschap is overdekt met een laag jonge rivierklei zullen vondsten en sporen over het algemeen beter bewaard zijn gebleven. In de jonge rivierkleigronden zijn alleen sporen te verwachten die dateren uit de Romeinse tijd en later.

Waar het colluvium (aan de oostzijde van het bestemmingsplangebied) dateert uit het Vroeg-Holocene liggen archeologische resten vlak onder het maaiveld, maar er kunnen ook goed bewaarde archeologische vindplaatsen aanwezig zijn onder het (soms meters dikke) colluvium. Met deze laatste situatie moet vooral rekening gehouden worden bij de uitspoelingswaaier(s) aan de zuidoostkant van het plangebied.

Figuur 2: uitsnede van Geomorfologische kaart van Nederland (bron: Berg 1987).

4 Maastrichts Planologisch Erfgoedregime

Het gemeentelijke beleid voor het culturele erfgoed is recentelijk vastgelegd in het Maastrichts Planologisch Erfgoedregime, waarin de kaders worden geboden voor het huidige en toekomstige archeologie- en monumentenbeleid van Maastricht. Het uitgangspunt voor het archeologiebeleid is de toepassing van kwantitatieve normen voor behoud 'in situ' en 'ex situ'.

Binnen het vigerende gemeentelijk beleid ten aanzien van archeologische waarden wordt een indeling in drie zones gehanteerd en gerelateerd hieraan verschillende kwantitatieve ondergrenzen voor behoud *in situ* (conform het Verdrag van Valletta (Malta) en de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz)) en de verplichting voor verkennend, karterend, waarderend en/of preventief archeologisch onderzoek in de vorm van definitieve opgravingen. Specifiek zijn deze kwantitatieve ondergrenzen: (1) zone A – zogenaamde 'zero-tolerance-zone'; (2) zone B – geen archeologisch onderzoek bij ingrepen kleiner dan 250 m²; (3) zone C – geen onderzoek bij ingrepen kleiner dan 2.500 m². Onderzoek naar de Maastrichtse situatie wijst uit dat de toepassing van dergelijke kwantitatieve ondergrenzen voor archeologische verplichtingen ertoe leidt dat slechts 10% van het totaal aantal vergunningen onderzoeksplichtig is en dat dan toch 85% van het te verstoren oppervlak onderzocht wordt. Dit toont aan dat het vigerende gemeentelijke beleid ten aanzien van archeologische waarden weloverwogen tot stand is gekomen, waarbij rekening is gehouden met zowel het wetenschappelijk belang, de maatschappelijke acceptatie als bestuurlijke verantwoordelijkheden in het kader van de omgang met archeologische waarden. Op het bestemmingsplan Maastricht Zuid zijn de regels van alle drie zones van toepassing.

Zone A:

Binnen zone A is preventief archeologisch onderzoek verplicht, indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden dieper dan 40 centimeter onder het huidige maaiveld. Binnen deze 'zero-tolerance-zone' zijn alle bodemingrepen onderzoeksplicht. De enig toegestane uitzondering betreft zones binnen het plangebied, waarvoor is vastgesteld dat de

archeologisch waardevolle ondergrond volledig is verstoord bij het in werking treden van het onderhavige bestemmingsplan. Zone A is gelegen binnen een diameter van 50 meter rondom archeologische vindplaatsen, AMK-terreinen van 'zeer hoge archeologische waarde' en historische relictten.

Zone B:

Binnen zone B is preventief archeologisch onderzoek verplicht, indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden dieper dan 40 centimeter onder het huidige maaiveld en de ingreep gelijk is aan of groter dan 250 m². Historische dorpskernen worden gerekend tot zone B, indien hier geen evidente archeologische vindplaatsen zijn gedocumenteerd op het moment van het in werking treden van het onderhavige bestemmingsplan.

Zone C:

Binnen zone C is preventief archeologisch onderzoek verplicht, indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden dieper dan 40 centimeter onder het huidige maaiveld en de ingreep gelijk is aan of groter dan 2.500 m². Zone C betreft gebieden die buiten een straal van 50 meter rond archeologische vindplaatsen vallen, en buiten AMK-terreinen van 'zeer hoge archeologische waarde' alsmede historische dorpskernen en historische relictten.

Aan het einde van dit deelrapport Archeologie is een catalogus toegevoegd van alle bekende archeologische vindplaatsen binnen het plangebied zoals die bekend zijn bij de gemeente Maastricht (taakgroep Cultureel Erfgoed) en in de landelijke database Archis II bij het in werking treden van het onderhavige bestemmingsplan.

5 Archeologische waarden

5.1 AMK-terreinen (Archeologische Monumentenkaart)

De Archeologische Monumententkaart (AMK) is een gedigitaliseerd bestand van alle bekende behoudenswaardige archeologische terreinen. De AMK is door het Rijk opgesteld, in samenwerking met de Provincie Limburg. AMK-terreinen zijn gewaardeerde archeologische vindplaatsen. De terreinen op de AMK zijn slechts gedeeltelijk wettelijk beschermd. De wettelijke bescherming is gebaseerd op de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) met bijbehorend vergunningstelsel. In het plangebied bevinden zich vier AMK terreinen.

Milieustation Randwijck ('terrein van archeologische waarde'; AMK nummer 15362)

Terrein met sporen van een nederzetting uit het Midden Neolithicum, gebonden aan het oppervlak van de oude rivierklei. Eventueel aanwezige grondsporen worden afgedekt door een dunne laag jonge rivierklei. Karterend en waarderend onderzoek (Polman, 1999). Tijdens het karterend onderzoek zijn in drie boringen vier vuurstenen artefacten gevonden. Deze bevonden zich in de oude rivierklei, waarvan de top zich tussen de 25 en 50 cm bevindt. Tijdens het waarderend onderzoek zijn hier zes (met vuursteen?) verschaalde scherven aangetroffen en zijn zestien stenen artefacten verzameld. De bouwvoor met een gemiddelde dikte van 25 cm is dunner dan de afdekkende jongere afzettingen. Alleen in de noordwesthoek van het terrein is de bouwvoor meer dan 25 cm. De noordoosthoek van het perceel is door de aanleg van gasleidingen recentelijk verstoord. Hier worden geen geconserveerde archeologische sporen verwacht.²

Oosterweg ('terrein van archeologische waarde'; AMK nummer 15363)

Terrein met, in het noordelijk deel van dit gebied, sporen van een nederzetting uit de Romeinse tijd (vindplaats 5). Karterend en waarderend onderzoek (Polman, 1999). Aan de

² Archis waarnemingsnrs. 130773, 130774, 130757 (vindplaats 1).

zuidzijde grenst dit terrein aan sporen van een nederzetting uit de IJzertijd en mogelijk het Neolithicum (vindplaats 6).

Aan de oostgrens van de vindplaats ligt een oude landweg, die in de akker zichtbaar is als een licht verhoogde rug. De aard van sommige scherven die zijn aangetroffen op vindplaats 5, is zodanig, dat een eenduidige datering niet mogelijk is. Het is goed mogelijk dat scherven die als inheems-Romeins gedateerd zijn, eigenlijk uit de IJzertijd dateren en andersom. Mogelijk is de Romeinse bewoning een voortzetting geweest van de bewoning in de IJzertijd. Tijdens het booronderzoek op vindplaats 5, werd in zes boringen Romeins aardewerk aangetroffen. Verder zijn puinspikkels, steenkool, gebroken natuursteen en leisteen gevonden. De dikte van de bouwvoor is gemiddeld 30 cm. De diepte waarop het aardewerk is aangetroffen varieert van 0-50 cm. De diepteligging van het aardewerk in de oude rivierklei varieert van 0-10 cm. Alleen plaatselijk zijn eventueel aanwezige grondsporen door jongere sedimenten afgedekt. Tijdens het booronderzoek op vindplaats 6, werd in acht boringen Prehistorisch aardewerk aangetroffen (niet nader gedetermineerd). De diepte waarop het aardewerk is aangetroffen, varieert van 20-55 cm. De diepteligging van het aardewerk in de oude rivierklei varieert van 0-25 cm. De rivierklei bevindt zich op een diepte van 35 cm. Tijdens de oppervlaktekartering zijn vuurstenen artefacten verzameld. Dit is een mogelijke aanwijzing voor bewoningssporen uit het Neolithicum.³

Zuiveringsinstallatie ('terrein van hoge archeologische waarde'; AMK nummer 15364)

Het betreft twee nederzettingsterreinen uit de steentijd (vindplaats 2 en 3); eerstgenoemde op de flank naar een hoogwatergeul. Karterend en waarderend onderzoek (Polman, 1999). Op beide plaatsen zijn in verschillende boringen vuurstenen artefacten aangetroffen. Op vindplaats 2 bevindt het stenen materiaal zich tussen 15 en 30 cm onder het maaiveld in de oude rivierklei. Er is geen aardwerk op deze plaats gevonden. De oude rivierafzettingen worden op deze vindplaats afgedekt door jonger sediment. In boring 18, in het midden van dit CMA terrein, werd op een diepte van 55 cm onder het maaiveld een laag grind en stenen aangetroffen. Deze in zogenaamde 'keiennesten' voorkomende stenen zijn vermoedelijk afgezet na afsmelting van ijsschotsen uit de Maas. Het is mogelijk dat dit een aanwijzing is voor erosie van het oude rivierklei-oppervlak.

Op vindplaats 3 ligt de top van de oude rivierklei binnen het bereik van de ploeg. Naast vuursteen, is op deze plaats in een boring kwarts aangetroffen en in een boring

³ Archis waarnemingsnrs. 130766, 130767, 130768.

prehistorisch aardewerk. Onder de vondsten aangetroffen tijdens het waarderend onderzoek, bevinden zich een fragment van een geslepen bijl, een gebroken spitskling van Rijckholt-vuursteen en twee bijlfragmenten van Valkenburg-vuursteen. Het feit dat een groot aantal artefacten aan de oppervlakte gevonden is, betekent dat de top van de oude rivierklei (het oude loopvlak) aangeploegd is. Een deel van vindplaats 3 is dus verstoord. Wanneer de situatie op de plek van vindplaats 2 wordt vergeleken met de opgraving te Maastricht-Vogelzang (Oude Rengerink, 1990), is het aannemelijk dat juist in de randzone van de geul eventueel aanwezige grondsporen goed geconserveerd zijn.⁴

Heugem ('terrein van hoge archeologische waarde'; AMK nummer 16416)

AMK-terrein 16416 is in het midden van het plangebied gelegen, vlak langs de oostelijke oever van de Maas en ten zuiden van de wijk Randwyck. Het betreft de oude dorpskern van de wijk Heugem, voorheen een zelfstandige nederzetting. Het AMK-terrein omvat bewoningssporen uit de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd.

Heugem, in de bronnen soms aangeduid als Hogem (1157) of Hoghum (1417), is ver voor het jaar 1000 ontstaan. Er wordt ook wel over een Merovingische oorsprong gespeculeerd. Heugem zou namelijk Hugahaim, ofwel huis van de Hugas kunnen betekenen. En Hugas, de Hogen of Verhevenen, komt tevens voor als andere benaming voor de Franken.

Rond 1150 kwam Heugem in handen van de heren van Gronsveld. Later maakte zij onderdeel uit van de Hoge Heerlijkheid, de Vrije Rijsheerlijkheid en daarna de gemeente Gronsveld. In kerkelijk opzicht behoorde de heerlijkheid tot 1840 onder het bisdom Luik. Vanaf het midden van de 19de eeuw veranderde Heugem langzaam van een boeren- en tuindergemeenschap naar een gemeenschap van fabrieksarbeiders. Uiteindelijk werd de nederzetting in 1920 door Maastricht ingelijfd.

⁴ Archis waarn.nr. 130761 (vindplaats 2); Archis waarn. nrs. 130762, 130763, 130764 (vindplaats 3).

5.2 Historische relictten

Historische relictten zijn objecten en structuren van vóór 1830 en hun omgeving, zoals kastelen, historische landhuizen, molens, hoeves en kloosters, waarvan op basis van oude kaarten wordt verwacht dat de bodem waardevolle informatie kan herbergen over het nog aanwezige gebouwde monument en/of oudere voorgangers en andere archeologische resten. In deze paragraaf volgt een korte omschrijving van historische relictten, die op basis van de lijst van Rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten zijn geselecteerd. Op de locatie van historische relictten gelden de regels zoals vastgesteld voor zone A in het onderhavige bestemmingsplan.

Rijksmonumenten:

Kerk van de Heilige Michaël (Heugemer Pastoorstraat 15; rijksmonumentnr. 27953)

De Kerk van de Heilige Michaël is een Rijksmonument (27953) gelegen aan de Heugemer Pastoorstraat 15. Het is de dorpskerk van het voormalige dorp Heugem, gewijd aan de Heilige Michaël.

Het huidige gebouw heeft vermoedelijk minimaal twee voorgangers gehad. De oudste vermelding van Heugem als parochie dateert dan ook al uit 1157. Omstreeks het jaar 1600 werd de toenmalige kerk in Heugem verwoest door brand. Een latere kerk, van mergel gebouwd, werd rond 1850 afgebroken. In de huidige voorgevel zijn nog banden van hergebruikte mergelblokken zichtbaar. De opvolger van de afgebroken kerk werd in 1905 vergroot met onder andere een priesterkoor, dat nog steeds bestaat. Het middenschip werd tenslotte in 1960 vervangen door het tegenwoordige middenschip, ontwerpen door architect [REDACTED]. De kerk is tot Rijksmonument verheven, vanwege de uit ongeveer 1750 daterende toren en diverse waardevolle interieurstukken.

De zaalkerk bestaat uit een toren, apsis en zijkapel. Het gebouw is opgetrokken uit rode baksteen met metselwerk in wild verband en mergel speklagen. Het zadeldak is gedekt met moderne daktegels en voorzien van een bakgoot. De gevelopeningen hebben de vorm van ronde bogen en bevatten moderne vensters met kunststenen dorpels. De kerk heeft een

ingangsomlijsting uit 1851, en binnenin bevinden zich reliëfvoorstellingen van Christus en de Apostelen van omstreeks 1500. Tevens staat er een klokkenstoel uit 1272.⁵

Figuur 3: Kerk van de H. Michaël

Kasteel Hoogenweerth (Hoge Weerd 2; rijksmonumentnr. 28085)

Kasteel De Hoogenweerth, of De Houweert (rijksmonumentnummer 28085), is vlak ten zuidwesten van het dorp Heugem gelegen. Het kasteel heeft zijn naam te danken aan de ligging op een hoge weerd of waard, op de rechteroever van de Maas.

De eerste vermelding van De Houweert stamt uit de 15de eeuw. Aan het eind van deze eeuw raakte het complex, toen nog een hoeve, in bezit van de Maastrichtse burgemeester Arnold Swaelen. In de tweede helft van de 16de eeuw kwam de hoeve in handen van de Maastrichtse patriciersfamilie Vaes. Zoon Andries Vaes verhuurde De Houweert in 1630. In die periode was er sprake van verschillende gebouwen op een eiland in de Maas. Later in de 17de eeuw, rond 1675, liet Antonius Vaes (1620-1686), toenmalig schepen en secretaris van Maastricht, de hoeve tot landhuis verbouwen. Er kwam een huis in maaslandse Renaissance-stijl, gebouwd met mergel en Naamse hardsteen.

⁵ Beschr.jving uit: www.kerkgebouwen-in-limburg.nl

In de 18de eeuw werd het landhuis door de kleinzoon van J. [REDACTED] Joannes Libertus, in noordelijke richting uitgebreid met het huidige middengedeelte. Vermoedelijk is toen aan de oostzijde de huidige kapel aangebouwd.

Het landhuis had eveneens een hoeve, parallel aan en deels tegen het huis aan gebouwd. Ten oosten hiervan stond een torenachtig bouwsel, dat eveneens op de kadastrale minuut was aangegeven. In de loop van de 19de eeuw is dit bouwwerk echter verdwenen. Er kwamen in dezelfde eeuw echter wel nieuwe dienstgebouwen bij, haaks op het hoofdgebouw gelegen. In de 19de eeuw kwam het kasteel opeenvolgend in handen van de Friese adellijke familie Van Cammingha en de families Coenegracht, Bemelmans en Straetmans. Uiteindelijk werd De Hogenweerth in 1904 door de familie Regout aangekocht, die het renoveerde en het volume van het huis ten koste van oude hoeve verdubbelde. In 1970 verkocht deze familie het complex aan de provincie Limburg. Deze gebruikte het terrein voor grindwinning en afgravingen. De bebouwing raakte hierbij in verval, mede door de grote brand die er in 1975 woedde. Uiteindelijk werd het kasteel in de jaren '90 van de 20ste eeuw gerestaureerd, waarbij de hele zolder werd vervangen. De rondom het landgoed ontstane waterplassen kregen een recreatieve functie.

Figuur 4: Kasteel Hoogenweerth.

Hoeve Vogelzang (Vogelzang 6; rijksmonumentnr. 28087)

Ten oosten van de dorpskern van Heugem, op het adres Vogelzang 6, ligt Hoeve Vogelzang. Dit rijksmonument (nr. 28087) gaf haar naam aan het destijds gelijknamige gehucht.

De hoeve bestaat grotendeels uit mergel en is gesitueerd rondom een gesloten binnenplaats. Het gebouw heeft een segmentboog-ingang, waarboven zich een beeldnisje bevindt.

De hoeve werd in 1435 voor het eerst vermeld, in een verpachting door jonker Vastrard Zurllet aan Berbe, weduwe van hoogschout Gerard van Luik. Rond het midden van de 15de eeuw kwam de hoeve in bezit van Elisabeth van Vranckenborch, weduwe van Hendrik van Bastenaeken.

Een halve eeuw later was Vogelsanck in handen van de familie Van der Laeck, de heren van Borgharen. In 1668 werd de hoeve overgedragen aan de Broederschap van Kapelanen, en in de Franse Tijd kwam de familie Frijns in het bezit van de hoeve. Tegenwoordig wordt de hoeve bewoond door de nakomelingen van erfgename Anna Frijns en haar echtgenoot Johan Hubert Houwen.

Figuur 5: hoeve Vogelzang

Gemeentelijke monumenten:

Boerderijcomplex (Heugemerstraat 118-120)

Aan de Heugemerstraat 118-120 in de oude dorpskern van het voormalige dorp Heugem, is een boerderijcomplex gelegen, dat als gemeentelijk monument is bestempeld. Het U-vormige complex heeft tegenwoordig de functie van woonhuis met schuur en garagebedrijf. Het woonhuis bevindt zich in de noordelijke poot van de U en dateert van ongeveer 1800. De schuur, daterend uit de eerste helft van de 19de eeuw, ligt in de zuidelijke poot van de U. Het middenstuk wordt gevormd door een 19de eeuwse pand, dat overgaat in een 20ste eeuwse garage.

Het woonhuis heeft twee woonverdiepingen, een kelder en een kapverdieping. Het zadeldak is gedekt met grijze muldenpannen en heeft een mastgoot. Het pand is opgetrokken uit baksteen met metselwerk in kruisverband. De gevels aan de zuidzijde en oostzijde zijn wit geschilderd en hebben een zwarte plint.

Het middendeel van het complex heeft eveneens een zadeldak, gedekt met betonpannen en muldenpannen. De noordgevel van dit volume is opgetrokken uit baksteen met metselwerk in kruisverband, en met alternerende blokken in mergel op de westelijke hoek. Aan de westzijde van het middendeel bevindt zich een moderne aanbouw, die is uitgesloten van bescherming.

Ook de genoemde garage heeft een zadeldak, bedekt met golfplaat. De voorgevel en het interieur zijn vernieuwd, de zijgevels zijn onveranderd.

Haaks op de garage staat de schuur, opgetrokken uit baksteen en deels uit mergel met zwart geverfde plint. Het zadeldak met overstek is bedekt met grijze, Hollandse pannen en voorzien van een mastgoot. In de top van de gevel bevinden zich vlechtingen van baksteen.⁶

⁶ Beschr.jving door Gemeente Maastricht. Inventarisatie Gemeentel.jke Monumenten 1991.

Figuur 6: boerderijcomplex Heugemerstraat 118-120.

5.3 Archeologisch kader en vindplaatsen

In deze paragraaf wordt een korte beschrijving gegeven van vindplaatsen binnen het gebied van het bestemmingsplan Maastricht Zuid zoals aangegeven op de archeologische waarden-, beheers- en sturingskaart. Vindplaatsen worden vermeld met het Archis II waarnemingsnummer (landelijke database) en/cf de WOK-code (dossiers bij de taakgroep Cultureel Erfgoed van de gemeente Maastricht).

Prehistorie

Het plangebied kent een groot aantal prehistorische vindplaatsen. De oudste vondsten zijn vermoedelijk aan het Paleolithicum toe te schrijven, hoewel bij de determinatie van vuurstenen objecten veelal geen uitsluitsel over de exacte periodisering kan worden gegeven. Locaties waar mogelijk paleolithische voorwerpen zijn gevonden, zijn Gronsveld deelgebied 1 en 2 (waarnemingsnummers 130757-130774) en Randwijk. Op de laatste locatie zijn tijdens een opgraving in 1988 vuurstenen voorwerpen aangetroffen (waarnemingsnummer 411595).

Mesolithische vondsten zijn eveneens in het plangebied aangetroffen, namelijk op de westoever van de Maas. De tien kleine mesolithische werktuigjes (waarnemingsnummer 32816) zijn te dateren in de periode 8800-4900 v. Chr.

Verreweg het grootste aantal prehistorische vondsten in het plangebied stamt uit het Neolithicum. In de Maastrichtse wijk Heugem is tijdens verscheidene veldverkenningen (waarnemingsnummers 1478-1484; WOK-codes 5070, 5071, 5073-5076) een groot aantal vuurstenen afslagen en werktuigen – zoals schrabbers, spitsen, klingen, kernen en slagstenen – uit deze periode gevonden. Ook opgravingen in 1987 (waarnemingsnummer 33803; WOK-code 5052), 1988 (waarnemingsnummer 35349, WOK-codes 1018/1019) en 2005 (waarnemingsnummer 56547) hebben neolithisch vuursteenmateriaal en handgevormd aardewerk aan het licht gebracht in Heugem.

Ook de wijk Randwijk behelst neolithische vindplaatsen. Behalve een vuurstenen bijl (waarnemingsnummer 6606) en vuurstenen werktuigen (waarnemingsnummer 17566), hebben archeologische proefsleuven in 2006 verscheidene vuurstenen werktuigen, afslagen en klopstenen uit het Midden-Neolithicum (4200-3400 v. Chr.) opgeleverd (waarnemingsnummer 416475). Bij een opgraving in 1986 (WOK-code 5093) en 1988 (WOK-code 5078) zijn eveneens behoorlijk wat vuurstenen artefacten aangetroffen.

Andere delen van het plangebied waar neolithische vindplaatsen zijn aangetroffen, zijn onder andere het uiterst zuidelijke gedeelte (waarnemingsnummers 9457, 9458), een verspoelde depressie nabij Kasteel Hoogenweerth (waarnemingsnummer 21237, WOK-code 5048). Ook bij Randwyck-Vogelzang is tijdens een opgraving in 1994 neolithisch materiaal – aardewerk en vuursteen – gevonden (waarnemingsnummer 28676; WOK-code 6086). In het jongste tijdvak van de Prehistorie, de Bronstijd (3000-800 v. Chr.) en de IJzertijd (800-12 v. Chr.) was er nog steeds volop activiteit in het plangebied. Vondsten betreffen over het algemeen handgevormd aardewerk, hutteleem, ijzer- en aardewerkproductie-afval, nederzettingsresten, dierlijk botmateriaal en afvalkuilen. Eén van de vindplaatsen ligt bij het Academisch Ziekenhuis van Maastricht (waarnemingsnummer 16084; WOK-codes 1014-1016, 5092). Hier heeft in het verleden archeologisch (proefsleuf) onderzoek plaatsgevonden. Ook bij Randwijk (waarnemingsnummer 6606) en Hoogenweerth (waarnemingsnummers 16080 17564; WOK-code 5034) zijn restanten uit de Bronstijd en IJzertijd aan het licht gekomen. Bij Hoogenweerth gebeurde dit tijdens een opgraving in 1984 en baggerwerkzaamheden in 1987. Overige archeologische onderzoeken waarbij Brons- en/of IJzertijdvindplaatsen werden aangetroffen, zijn de opgravingen bij Lochterveld (WOK-code 5052), Koebroek (WOK-code 5089), bedrijventerrein Maastricht-Eijsden (WOK-code 8011), het Duboisdomein (WOK-code 6062) en het Aubeldomein (WOK-codes 1021, 1022, 5091 en 6061).

Romeinse tijd

De bewoning in plangebied Maastricht Zuid zet zich ook in de Romeinse tijd voort. In de oude dorpskern van Heugem zijn tijdens verscheidene veldverkenningen – naast neolithische vondsten – Romeinse vondsten gedaan. Het betreft Romeins aardewerk (waarnemingsnummer 1480; WOK-code 5072) en bronzen voorwerpen (waarnemingsnummers 1479, 1483, 1484; WOK-code 5076). Tussen de Oude Maastrichterweg en de Molensingel in Heugem zijn verder greppels en dakpannen uit de Romeinse tijd gevonden (waarnemingsnummer 33803).

Andere Romeinse vondsten werden gedaan ten oosten van Randwyck, tussen de Oxfordlaan en Oeslingerbaan. Hier werden tijdens niet-archeologisch graafwerk fragmenten Romeins aardewerk aangetroffen (waarnemingsnummer 35349; WOK-code 5012).

Ook ten westen van de bebouwde kom van Gronsveld is, tijdens een archeologische veldkartering, Romeins aardewerk gevonden (waarnemingsnummer 130766). Hier vlakbij, eveneens in de zuidelijke punt van het plangebied, heeft men sporen van een Romeinse weg aangetroffen (vondstmeldingsnummer 410476). Iets verderop, langs de Stationsstraat van

Gronsveld, zijn in de periode 1880-1882 bovendien Romeinse crematiegraven aan het licht gekomen (WOK-code 2006). Onder de bijgiften bevonden zich bakjes, kommen, schotels en urnen van aardewerk.

In 1965 is melding gemaakt van bouwresten die op een Romeins villacomplex zouden wijzen (waarnemingsnummer 411364). Op de plek van de restanten bevindt zich tegenwoordig een grindgat.

Overige Romeinse vondsten betreffen aardewerkfragmenten bij Huize Maasveld (WOK-codes 1010, 5064), een Romeinse munt bij Randwijck (WOK-code 5083) en restanten van artisanale productie (aardewerk, bouwmaterialen en dergelijke) bij Bedrijventerrein Maastricht-Eijsden (WOK-code 8011).

Middeleeuwen

Of er tussen de Romeinse tijd en Middeleeuwen continue bewoning binnen het plangebied was, is niet bekend. De oudste middeleeuwse vindplaatsen dateren namelijk vanaf de 9de eeuw. Om te beginnen is in Heugem tijdens archeologische proefsleuven middeleeuws aardewerk, zoals Pingsdorf en grijsbakkende waar, gevonden. Verder hebben proefsleuven in 1988 een Karolingische ovenkuil aan het licht gebracht (WOK-code 5089). Ten oosten van Heugem, bij Vogelzang, is bij een archeologische veldkartering middeleeuws bouw materiaal, namelijk muurresten en puin van een middeleeuws huis, aangetroffen (waarnemingsnummer 28676; WOK-codes 5051). Ook werden bij een opgraving 12de eeuws aardewerk – Andenne, Schinveld-Brunssum en proto-steengoed – en mogelijke restanten van een ophaalbrug, en hoefijzers gevonden (WOK-code 6086).

In de zuidhoek van het plangebied, bij Gronsveld, werd tot slot Pingsdorf-aardewerk gevonden (waarnemingsnummers 130768, 130771). Elders in het plangebied trof men een steengoedkruik en een vermoedelijke beerput uit de 15de/16de eeuw aan (WOK-code 5043).

Nieuwe en Nieuwste tijd

Van de latere Middeleeuwen tot en met de Nieuwe tijd is het plangebied continu bewoond geweest. In de zuidhoek van het gebied, bij Gronsveld, is vuursteen en aardewerk uit de Nieuwe tijd gevonden (waarnemingsnummers 130757, 130759). Bij de Oxfordlaan is eveneens aardewerk uit deze periode aangetroffen (waarnemingsnummer 36199). Ook is ergens in het centrum tijdens niet-archeologisch graafwerk een geribd zalfpotje van geglaazuurd Raerens steengoed aan het licht gekomen (WOK-code 5059). Tot slot is bij Randwijck tijdens een opgraving in 1988 mogelijk ook materiaal uit de Nieuwe tijd

aangetroffen (waarnemingsnummers 411594, 411595). Zekerheid valt hierover echter niet te geven.

6 Literatuur

Berendsen, H.J.A. 1997. *Landschappelijk Nederland*. Assen: Van Gorcum en Comp. B.V.

Berg, M.W. van den 1989. *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000, Toelichting op kaartblad Genk-Sittard-Maastricht-Heerlen, 59-60-61-62*. Haarlem en Wageningen: Staring Centrum en Rijks Geologische Dienst.

Berg, M.W. van den 1989. *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000. Maasterrassen en Hellingklassen. Genk-Sittard-Maastricht-Heerlen, 59-60-61-62*. Haarlem en Wageningen: Staring Centrum en Rijks Geologische Dienst.

Berg, M.W. van den, en J.A.M. ten Cate 1987. *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000. Genk-Sittard-Maastricht-Heerlen, 59-60-61-62*. Haarlem en Wageningen: Staring Centrum en Rijks Geologische Dienst.

Berkmortel, B. van den, P. Wemerman en I. Hesseling, 2011. *Inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven, Oxfordlaan 55 te Maastricht*. Doetinchem: SyntheGra Rapport S100309.

Boogard, J. van de, en S. Minis 2001. *Monumentengids Maastricht*. Leiden: Primavera Pers.

Brounen, F.T.S. & W. Dijkman, 1988. Randwyck: Lochterveld, *Publications de la Société Historique et Archeologique dans le Limbourg* 124, p. 389-392.

Damoiseaux, J.H. P. Haberts en T.C. Teunissen van Manen 1990. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000*. Wageningen: Stichting voor Bodemkartering (Stiboka).

Hamers, V. en G. Soeters 2008. *Springlevend Verleden. Beleidsnota Cultureel Erfgoed Maastricht 2007-2012*. Maastricht: Gemeente Maastricht.

Hupperetz, W., B. Olde Meierink en R. Rommes (red.), 2005. *Kastelen in Limburg. Burchten en landhuizen (1000-1800)*. Utrecht: Uitgeverij Matrijs.

Jenniskens, A.H., 2008. *Heugem* (Maastrichts Silhouet), Maastricht: Stichting Historische Reeks Maastricht.

KNA 3.2: College voor de archeologische kwaliteit. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.2, mei 2010*.

Knippels, B., W. Dijkman, F. Brounen en R. Hulst, 1995. *Randwyck ondergronds. De resultaten van 10 jaar archeologisch bodemonderzoek*. Maastricht: Dienst SOG gemeente Maastricht (interne uitgave).

Krist, J.S., 2010. *Maastricht Randwyck-Vogelzang; inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven*. 's-Hertogenbosch: BAAC rapport A-06.149.

Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen 1968. *Kartenaufnahme der Rheinlande durch Tranchot und Von Müjflung 1803-1820, kaart 83 Maastricht, schaal 1:25.000*. Bonn: Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen.

Nillesen, R. en H. Kremers, 2010. *Bureauonderzoek en verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen, Oxfordlaan 55 te Maastricht*. Doetinchem: Synthegra Rapport S100240.

Paulussen, R., 2012. Heugemerstraat, Maastricht, Gemeente Maastricht. Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Bureauonderzoek en verkennend/karterend booronderzoek. Maastricht: ArcheoPro rapport 11019.

Paulussen, R. en J. Orbons, 2011. Maasveld, Maastricht, Gemeente Maastricht. Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Bureauonderzoek en verkennend/karterend booronderzoek. Maastricht: ArcheoPro rapport 10122.

Peeters, J. (red.). *Beleidskaart Archeologie – Toelichting*. Maastricht, december 2008.

Polman, S.P., 1999. *Bedrijventerrein Eijsden-Maastricht: deelgebieden 1 en 2, gemeenten Maastricht en Eijsden; een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI)*. Amsterdam: RAAP-rapport 483.

Ramakers, E. 2005. *Historische atlas van Maastricht. 2000 jaar aan Maas en Jeker*. Maastricht: SUN/Regionaal Historisch Centrum Limburg.

Robberechts, B., 2003. *Plangebied Maasveld, Gemeente Maastricht. Een inventariserend archeologisch onderzoek*. Amsterdam: RAAP-rapport 867.

Schryvers, A. en G.R. Ellenkamp, 2005. *Plangebied Verpleeghuis Heugem, Gemeente Maastricht. Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en Inventariserend veldonderzoek (proefsleuven)*. Amsterdam: RAAP-rapport 1199.

Spoelstra, A. en P.C. Teekens, 2010. *Bureauonderzoek ten behoeve van het project 'Gedeeltelijke Verkabeling 150 kV Limmel' te Maastricht, gemeente Maastricht (L.)*. Heerenveen: Oranjewoud B.V. Archeologische rapporten Oranjewoud 2010/114.

Steur, G.G.L. en W. Heijink (red.) 1991 (4^e Uitgave). *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Algemene begrippen en indelingen*. Wageningen: Stichting voor Bodemkartering (Stiboka).

Stiekema, M., 2011. *Archeologisch bureauonderzoek. NVO 2 - Kleine Weerd geul te Maastricht in de gemeente Maastricht*. Swalmen: Econsultancy rapport 11060505.01.03.

Tebbens, L.A.(red.) & R.J.M. van Genabeek (red.), 2005. *A2 passage Maastricht / Ruimte rond de A2. Inventariserend Archeologisch en Cultuurhistorisch Bureauonderzoek*. BAAC rapport 05.195.

Teekens, P.C. en J. A. M. Oude Rengerink, 2007. *Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek op de locatie Köbbesweg te Maastricht; een verkennend booronderzoek*. Heerenveen: Archeologische Rapporten Oranjewoud 2007/90.

Ubachs, P.J.H. en I.M.H. Evers 2005. *Historische Encyclopedie Maastricht*. Zutphen: Uitgeversmaatschappij Walburg Pers.

Vleeshouwer, J.J. en J.H. Damoiseaux 1990. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Toelichting bij kaartblad 61-62 West en Oost Maastricht-Heerlen*. Wageningen: Stichting voor Bodemkartering (Stiboka).

Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1992 , in: *Grote Historische Provincie Atlas 1837-1844 Limburg*

Geraadpleegde websites:

<http://archis2.archis.nl>

<http://www.kerkgebouwen-in-limburg.nl>

<http://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl>

7 Lijst van afbeeldingen en foto's

<i>Afbeeldingen en foto's:</i>	<i>Pagina:</i>
<i>Afbeelding omslag: Dorpskern van Heugem in 1925. (Bron: Heugem. Maastrichts silhouet)</i>	1
<i>Figuur 1: afbakening onderzoeksgebied; dit is gelijk aan het plangebied</i>	7
<i>Figuur 2: uitsnede van Geomorfologische kaart van Nederland (bron: Berg 1987).</i>	14
<i>Figuur 3: Kerk van de H. Michaël</i>	21
<i>Figuur 4: Kasteel Hoogenweerth.</i>	22
<i>Figuur 5: hoeve Vogelzang</i>	23
<i>Figuur 6: boerderijcomplex Heugemerstraat 118-120.</i>	25

Bijlage 1

Catalogus van archeologische vindplaatsen

In de catalogus zijn zowel de archeologische vindplaatsen uit het Maastrichts Gemeentelijk Archief (taakgroep Cultureel Erfgoed; WOK-codes) als uit de landelijke database Archis II opgenomen (Archis II waarnemingsnummers). Voor het gebied binnen een straal van 50 meter van archeologische vindplaatsen gelden de regels zoals vastgesteld voor zone A.

Archeologische vindplaatsen in het Maastrichts Gemeentelijk Archief (taakgroep Cultureel Erfgoed; WOK-codes)

Er zijn 3 WOK-codes niet meegenomen in deze lijst. Het betreft de codes 6059; 8028 en 8031. Van deze WOK-codes ontbrak alle informatie van de wijze van het onderzoek en de vondsten die gedaan zijn.

.....

WOK-code:	1010
Dossiernr.:	D1000
Projectcode:	
Archis II waarnemingsnr.:	
Toponiem:	Huize Maasveld
Coördinaten:	177.594/314.508
Jaar melding:	1984
Verwerving:	waarneming
Complex:	onbekend
Vondsten:	IJzertijd aardewerk: 3 randfragmenten, bodemfragment, wandscherven
Begindatering:	IJzertijd
Einddatering:	Romeinse tijd

.....

.....

WOK-code:	1017
Dossiernr.:	D32
Projectcode:	1984.MAZI.B
Archis II waarnemingsnr.:	
Toponiem:	Ziekenhuis
Coördinaten:	178.155/316.155
Jaar melding:	1984
Verwerving:	
Complex:	
Vondsten:	map vondstverwerking WOK-code 1014
Begindatering:	IJzertijd
Einddatering:	IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 1018
Dossiernr.: D52
Projectcode: 1987-1988.MAKO.L
Archis II waarnemingsnr.: 35349
Toponiem: Koebroek
Coördinaten: 178.100/315.800
Jaar melding: 1988
Verwerving: opgraving
Complex: nederzetting, urnenveld
Vondsten: Fragmenten laat LaTene armbanden, IJzeren dolk, vuurstenen bijl, Nederzettingmateriaal en crematieresten met aardewerk (urnen)
Beginndatering: Neolithicum **Eindddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 1019
Dossiernr.: D53
Projectcode: 1987-1988.MAKO.L
Archis II waarnemingsnr.: 35349
Toponiem: Koebroek
Coördinaten: 178.100/315.800
Jaar melding: 1988
Verwerving:
Complex:
Vondsten: vondsttekeningenmap WOK-code 1018
Beginndatering: Neolithicum **Eindddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 1020
Dossiernr.: D54
Projectcode: 1988-1989.MARW.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Dubois domein
Coördinaten: 177.583/316.701
Jaar melding: 1989?
Verwerving: waarneming
Complex: nederzetting
Vondsten: Nederzettingssporen: Potscherven, huttenleem e.a.
Beginndatering: IJzertijd **Eindddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 1021
Dossiernr.: D55
Projectcode: 1989.MAAD.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Aubeldomein
Coördinaten: 177.800/316.400
Jaar melding: 1989
Verwerving: waarneming
Complex: Nederzettingssporen IJzertijd: greppel, veldoven en afvalkuilen.
Vondsten: Potscherven, spinklosje en bronzen plaatje. 2 zeefmonsters: bevatten tarwe, gerst, gierst, wikke en walstro.
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 1022
Dossiernr.: D47
Projectcode: 1987.MAAD.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Aubeldomein
Coördinaten: 177.770/316.383
Jaar melding: 1987
Verwerving: opgraving
Complex: vuursteenconcentratie
Vondsten: vuursteenconcentratie met kernen, kernfragment en mantelafslagen. Aardewerk (IJzertijd)
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 2006
Dossiernr.: D2
Projectcode:
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Gronsveld-Stationstraat
Coördinaten: 178.150/313.500
Jaar melding: 1880-1882
Verwerving: collectie
Complex: Romeinse crematiegraven
Vondsten: vondsten gedaan door A. Giadot en beschreven door J. Habets: Crematie graven met bijgiften: TS, wit AW, geelbruin AW. Verzameling van bakjes, kommen, schotels, kruikjes, wrijfkom, urnen. Balsemflesjes, dakpanfragmenten, olielampje.
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....
.....
WOK-code: 5012
Dossiernr.: D9
Projectcode: 1939.MAKO.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Koebroek
Coördinaten: 178.100/315.800
Jaar melding: 1939
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: Prehistorisch: vuurstenen artefacten en splinters; IJzertijd: grote 'Germaanse' voorraadpot, kom met kamversiering, spinschijfje, ijzeren lanspunt; Romeins: aardwerkscherf
Begindatering: Onbekend **Einddatering:** Romeinse tijd

.....
.....

WOK-code: 5034
Dossiernr.: D31
Projectcode: 1984.MAWE.G
Archis II waarnemingsnr.: 16080
Toponiem: Hoge Weerd, Maasoever
Coördinaten: 177.170/314.200
Jaar melding: 1984
Verwerving: opgraving
Complex: onbekend
Vondsten: Grondlagen en een afvalkuil. Vondsten: leem, houtskool en scherven uit de Late Bronstijd/Vroege IJzertijd.
Begindatering: Bronstijd **Einddatering:** IJzertijd

.....
.....

WOK-code: 5041
Dossiernr.: D60
Projectcode: 1992.MAWE.G
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Hoge Weerd
Coördinaten: 177.050/315.350
Jaar melding: 1992
Verwerving: niet-archeologisch graafwerk
Complex: afvalkuil
Vondsten: Divers aardewerk uit de overgang vroege IJzertijd-midden IJzertijd, waaronder scherven met kamversiering, fragmenten van zoutgootjes, kustaardewerk en een fragment Marne-aardewerk. Vrijwel al het aardewerk is verschaald met chamotte.

Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** IJzertijd

.....
.....
WOK-code: 5042
Dossiernr.: D62
Projectcode: 1993.MAMY.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Molensingel
Coördinaten: 177.597/314.231
Jaar melding: 1993
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: Afvalkuil uit de Vroege IJzertijd. Vondsten: diverse fragmenten van "Schraghalspotten".
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** IJzertijd

.....
.....
WOK-code: 5043
Dossiernr.: D58
Projectcode: 1989.MATL.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem:
Coördinaten: 177.609/315.231
Jaar melding: 1989
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: sporen van mergelknollen; vermoedelijke beerput 15^e/16^e eeuw; steengoed kruikje
Begindatering: onbekend **Einddatering:** Nieuwe tijd A

.....
.....
WOK-code: 5045
Dossiernr.: D56
Projectcode: 1988.MADH.L
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: De Heeg
Coördinaten: 178.200/314.800
Jaar melding: 1984
Verwerving: veldverkenning
Complex: onbekend
Vondsten: 15 vondsten, waaronder 7 afslagen, 3 klingfragmenten, en 3 geretoucheerde werktuigen (complete schrabber vervaardigd van een decorticatie-afslag,

combinatiewerktuig (AA-steker + schrabber), boorachtig werktuig of bec). Op basis van patinering en typologie kunnen ze mogelijk in het Jong-Paleolithicum worden gedateerd.

Begindatering: Paleolithicum **Einddatering:** Paleolithicum

.....

.....

WOK-code: 5048
Dossiernr.: D57
Projectcode: 1989.MAWE.G
Archis II waarnemingsnr.: 21237
Toponiem: Hoge Weerd
Coördinaten: 177.002/314.195
Jaar melding: 1989
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: In een verspoelde 'depressie' bevinden zich vuurstenen artefacten en potscherven. Het aardewerk dateert uit de Late Bronstijd-Vroege IJzertijd. Uit de onderliggende grindlaag borrelde water omhoog met daarin botanische resten (zaden/pitten/houtskool) die ouder moeten zijn dan de Late Bronstijd/Vroege IJzertijd.
Begindatering: onbekend **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 5049
Dossiernr.: D57
Projectcode: 1989.MAWE.G
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Hoge Weerd
Coördinaten: 177.000/314.200
Jaar melding: 1989
Verwerving: veldverkenning
Complex: onbekend
Vondsten: Twee kuilen, fragmenten kwartsverschaald aardewerk, vuurstenen artefacten, dierenbotten met snijsporen, fragment kraaghalsfles.
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Neolithicum

.....

.....

WOK-code: 5050
Dossiernr.: D59
Projectcode: 1993.MAVO.R
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Vogelzang
Coördinaten: 178.100/315.000
Jaar melding: 1993

Verwerving: onbekend
Complex: onbekend
Vondsten: Vondsten: potscherven, vuursteenfragmenten (gedeeltelijk verbrand).
Beginndatering: Neolithicum **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 5051
Dossiernr.: D59
Projectcode: 1991.MAVO.L
Archis II waarnemingsnr.: 28676
Toponiem: Vogelzang
Coördinaten: 178.100/315.000
Jaar melding: 1991
Verwerving: veldverkenning & proefputten
Complex: nederzetting, onbekend
Vondsten: prehistorische afvalkuil (Michelsberg); 300 vuursteenartefacten; IJzertijd aardewerk; Romeins aardewerk en dakpannen; aardewerk 14^e-17^e eeuw; muurresten en bouwpuin van middeleeuws gebouw en Schinveld drinkbeker.
Beginndatering: Neolithicum **Einddatering:** Nieuwe tijd B

.....

.....

WOK-code: 5052
Dossiernr.: D49
Projectcode: 1987.MARW.R/B
Archis II waarnemingsnr.: 33803; 17566
Toponiem: Lochterveld; Randwyck-Zuid
Coördinaten: 177.800/315.530
Jaar melding: 1987
Verwerving: opgraving
Complex: nederzetting
Vondsten: Diverse kuilen van de Rössencultuur; aardewerk, vuursteen (krabbers, sikkelmessen, kloppers, kernen, kernkantklingen), maalsteenfragmenten, doleriet (diabaas), houtskool, macrobotanische resten, dierlijk botmateriaal.
Beginndatering: Neolithicum **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 5059
Dossiernr.: D1000
Projectcode:
Archis II waarnemingsnr.:

Toponiem: Huis ten westen van de kerk
Coördinaten: 177.917/316.666
Jaar melding: 1926
Verwerving: niet-archeologisch: graafwerk
Complex: onbekend
Vondsten: Geribd zalfpotje van geglazuurd Raerens steengoed (17e eeuw) en 2 sterk afgesleten slijpstenen
Begindatering: Nieuwe tijd A **Einddatering:** Nieuwe tijd B

.....

.....

WOK-code: 5064
Dossiernr.: D1000
Projectcode:
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Huize Maasveld
Coördinaten: 177.594/314.508
Jaar melding: 1984
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: 17 scherven aardewerk uit de Vroege IJzertijd; 2 scherven Romeins aardewerk (Alzey-27, ruwwandig)
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

WOK-code: 5069
Dossiernr.: D28
Projectcode: 1984.MARW.L
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Vogelzang
Coördinaten: 178.250/314.750
Jaar melding: 1984
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: 3 wandscherven (besmeten waar); ijzerslak (?) met resten van ovenwand; 1 verkoold pijpje
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

WOK-code: 5070
Dossiernr.: D28
Projectcode: 1984.MARW.L
Archis II waarnemingsnr.: 1478
Toponiem:

Coördinaten: 177.820/316.080
Jaar melding: 1980
Verwerving: veldverkenning
Complex: onbekend
Vondsten: 8 schrabbers, ca. 40 afslagen, 1 fragment aardewerk
Beginndatering: Neolithicum **Eindndatering:** Neolithicum

.....

.....

WOK-code: 5071
Dossiernr.: D28
Projectcode: 1984.MARW.L
Archis II waarnemingsnr.: 1479
Toponiem:
Coördinaten: 177.900/316.220
Jaar melding: 1980
Verwerving: veldverkenning
Complex: onbekend
Vondsten: Vuursteen: 5 spitsen, 30 klingen en klingfragmenten, 100 schrabbers, 300 afslagen, 7 kernen; Steen: 5 slagstenen; Romeins bronzen voorwerpje (knop met schroefdraad)
Beginndatering: Neolithicum **Eindndatering:** Romeinse tijd

.....

.....

WOK-code: 5072
Dossiernr.: D28
Projectcode: 1984.MARW.L
Archis II waarnemingsnr.: 1480
Toponiem:
Coördinaten: 177.880/316.500
Jaar melding: 1980
Verwerving: veldverkenning
Complex: onbekend
Vondsten: 6 klingen en klingfragmenten; 7 schrabbers; ca. 40 afslagen; 1 fragment aardewerk (Romeins)
Beginndatering: Neolithicum **Eindndatering:** Romeinse tijd

.....

.....

WOK-code: 5073
Dossiernr.: D28
Projectcode: 1984.MARW.L
Archis II waarnemingsnr.: 1481
Toponiem:
Coördinaten: 178.140/315.380

Jaar melding: 1980
Verwerving: veldverkenning
Complex: onbekend
Vondsten: 3 spitsen; ca. 15 klingen en klingfragmenten; ca. 20 schrabbers; 10 kernen; 5 slagstenen; ca. 150 afslagen
Beginndatering: Neolithicum **Eindndatering:** Neolithicum

.....

.....

WOK-code: 5074
Dossiernr.: D28
Projectcode: 1984.MARW.L
Archis II waarnemingsnr.: 1482
Toponiem:
Coördinaten: 178.400/314.500
Jaar melding: 1980
Verwerving: veldverkenning
Complex: onbekend
Vondsten: ca. 10 schrabbers; ca. 20 kernen; 6 slagstenen; ca. 350 afslagen; leisteen (bijl?)
Beginndatering: Neolithicum **Eindndatering:** Neolithicum

.....

.....

WOK-code: 5075
Dossiernr.: D28
Projectcode: 1984.MARW.L
Archis II waarnemingsnr.: 1483
Toponiem:
Coördinaten: 178.400/314.500
Jaar melding: 1980
Verwerving: veldverkenning
Complex: onbekend
Vondsten: ca. 5 spitsen; ca. 10 klingen/klingfragmenten; ca. 30 schrabbers; ca. 20 kernen; 3 slagstenen; ca. 150 afslagen
Beginndatering: Neolithicum **Eindndatering:** Neolithicum

.....

.....

WOK-code: 5076
Dossiernr.: D28
Projectcode: 1984.MARW.L
Archis II waarnemingsnr.: 1484
Toponiem:
Coördinaten: 178.140/315.380
Jaar melding: 1980

Verwerving: veldverkenning
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteen; Romeins wandfragment; fragment brons
Beginndatering: Neolithicum **Eindddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

WOK-code: 5077
Dossiernr.: D1000
Projectcode: 1988.MARW.L
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Randwyck
Coördinaten: 178.063/315.385
Jaar melding: 1988
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: kuil met vondsten: 33 aardewerkscherven, behorend tot 1 kommetje (gemagerd met aardewerkgruis en versierd met groeven); een tiental aardewerkscherven gemagerd met kwarts; een dertigtal silexfragmenten waaronder 6 verbrande; 14 fragmenten verbrande leem
Beginndatering: Bronstijd **Eindddatering:** Bronstijd

.....

.....

WOK-code: 5078
Dossiernr.: D1000
Projectcode: 1988.MARW.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Randwyck
Coördinaten: 178.090/315.385
Jaar melding: 1988
Verwerving: opgraving
Complex: onbekend
Vondsten: 5 fragmenten verbrande vuursteen; 8 fragmenten Valkenburgvuursteen; 7 fragmenten eluviale (Rullen)vuursteen (incl. 1 kling); 290 fragmenten Rijckholtvuursteen; 7 nucleï; 15 aardewerkfragmenten, met kwarts verschaald
Beginndatering: Paleolithicum **Eindddatering:** Neolithicum

.....

.....

WOK-code: 5080
Dossiernr.: D1000
Projectcode: 1998.MARW.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Randwyck; Duboisdomein

Coördinaten: 177.700/316.650
Jaar melding: 1998
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteenafslag
Beginndatering: Paleolithicum **Eindndatering:** Neolithicum

.....

.....

WOK-code: 5081
Dossiernr.: D1000
Projectcode: 1988.MAKO.R
Archis II waarnemingsnr.: 36241
Toponiem: Koebroek
Coördinaten: 178.038/315.624
Jaar melding: 1988
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: scherven van een Schüssel; fragment van een Fels-ovalbeil; transversaalspits; fragment slijpsteen; stenen (deels verbrand); scherven; vuursteen; houtskool; verbrand bot; fragment vuurstenen bijl
Beginndatering: Neolithicum **Eindndatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 5082
Dossiernr.: D1000
Projectcode: 1997.MAKO.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Koebroek
Coördinaten: 178.049/315.466
Jaar melding: 1997
Verwerving: onbekend
Complex: onbekend
Vondsten: 1 urn met crematie (geslacht/leeftijd niet te bepalen); 2 crematies (man 20-40 jaar; man 30-60 jaar)
Beginndatering: Bronstijd **Eindndatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 5083
Dossiernr.: D1000
Projectcode: 1983.MA
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Randwijck
Coördinaten: 177.900/316.500

Jaar melding: 1983
Verwerving: onbekend
Complex: onbekend
Vondsten: Dupondius met portret van Antoninus Pius (138-161 AD).
Op de keerzijde staat Moneta met weegschaal en hoorn van
overvloed.
Beginndatering: Romeinse tijd **Eindndatering:** Romeinse tijd

.....

.....

WOK-code: 5089
Dossiernr.: D53
Projectcode: 1988.MAKO.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Koebroek
Coördinaten: 178.100/315.650
Jaar melding: 1988
Verwerving: proefsleuven
Complex: nederzetting
Vondsten: Bewoningsresten uit de Midden- en Late IJzertijd, o.a. twee
afvalkuilen en een met nederzettingsafval gevulde geul (oude Maasarm?).
Vondsten: aardewerkscherven, een maalsteen en loper (Imidden-IJzertijd),
een ijzeren mesje en een ijzerbaar in dolkvorm; Karolingische ovenkuil. Het betrof een
ronde kuil met verbrande, rechte wanden met een assige vulling.
Een houtskoolmonster kon gedateerd worden (C14) tussen 880 en 1000 na Chr;
Greppel gevuld met glasslakken en verglaasde aardewerkfragmenten. Het gaat om
industrieel afval van 19e/20e eeuwse glasproductie.
Beginndatering: IJzertijd **Eindndatering:** Nieuwe tijd C

.....

.....

WOK-code: 5090
Dossiernr.: D52
Projectcode: 1987-1988.MAKO.L
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Randwyck; Koebroek
Coördinaten: 178.100/315.600
Jaar melding: 1988
Verwerving: waarneming
Complex: onbekend
Vondsten: In en op een witte leemlaag met sporen van
moerasijzererts, bevindt zich een groot aantal aardewerkfragmenten, vuursteenartefacten
en fragmenten van glazen armbanden (Laat-La Tene), en een ijzeren dolk.
Beginndatering: IJzertijd **Eindndatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 5091
Dossiernr.: D47
Projectcode: 1987.MAAD.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Aubeldomein
Coördinaten: 177.770/316.383
Jaar melding: 1987
Verwerving: opgraving
Complex: vuursteenslagplaats
Vondsten: Vuursteenconcentratie (atelier de taille) uit waarschijnlijk de IJzertijd. De vondsten bestonden uit kernen, kernfragmenten en mantelafslagen. Datering aan de hand van de aangetroffen aardewerkscherven.
Beginndatering: Bronstijd **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 5092
Dossiernr.: D32
Projectcode: 1984.MAZI.B
Archis II waarnemingsnr.: 16084
Toponiem: Randwyck
Coördinaten: 178.155/316.155
Jaar melding: 1984
Verwerving: proefsleuven
Complex: onbekend
Vondsten: Afvalkuilen uit de Midden-IJzertijd. Vondsten: verbrand dierlijk botmateriaal, aardewerkscherven, verbrande leem, houtskool, slakken, twee maalstenen. In één kuil zijn metaalslakken, verbrande leemfragmenten en houtskool aangetroffen. Een andere kuil bevatte minimaal twaalf misbaksels, ook is er een kuil met misbaksels van weefgewichten aangetroffen.
Beginndatering: IJzertijd **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 5093
Dossiernr.: D46
Projectcode: 1986.MAZI.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Randwyck
Coördinaten: 178.155/316.155
Jaar melding: 1986
Verwerving: opgraving
Complex: onbekend
Vondsten: 8 afvalkuilen uit de Vroege/Midden IJzertijd (6e/5e eeuw v. Chr.), waarvan er 4 duidelijke misbaksels van potten bevatte, en 1 van weefgewichten. 1 afvalkuil uit het Neolithicum (ca. 2900-2600 v. Chr., SOM-cultuur/Stein-groep).

Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Neolithicum

.....
.....
WOK-code: 6027
Dossiernr.: D34
Projectcode: 1985.MARW.B
Archis II waarnemingsnr.: 6605
Toponiem: Randwijck
Coördinaten: 177.800/316.450
Jaar melding: 1985
Verwerving: waarneming
Complex: nederzetting, onbekend
Vondsten: Late bronstijd-ijzertijd: grotendeels intacte potten; bodem en rand fragmenten met vingertoppen versiering; een spinklosje. Een deel van het aardewerk betreft misbaksels. Middeleeuwen: fragmenten van gladwandige en besmeten waar; siegburg drinkschaaltje; verbrande leem met twijgindrukken, houtskool, 'cokes' en een hard gebrand 'vloertje'.
Begindatering: Bronstijd **Einddatering:** Middeleeuwen

.....
.....
WOK-code: 6061
Dossiernr.: D55
Projectcode: 1989.MAAD.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Randwyck-Aubeldomein
Coördinaten: 177.800/316.400
Jaar melding: 1989
Verwerving: opgraving
Complex: onbekend
Vondsten: potscherven, spinklosje, bronzen plaatje
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** IJzertijd

.....
.....
WOK-code: 6062
Dossiernr.: D54
Projectcode: 1988-1989.MARW.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Randwyck/Duboisdomein
Coördinaten: 177.593/316.701
Jaar melding: 1988
Verwerving: opgraving

Complex: onbekend
Vondsten: IJzertijd aardewerkscherven en hutteleem
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 6086
Dossiernr.: D63
Projectcode: 1994.MAVO.B
Archis II waarnemingsnr.: 28676
Toponiem: Randwyck-Vogelzang
Coördinaten: 178.100/315.100
Jaar melding: 1994
Verwerving: opgraving
Complex: onbekend
Vondsten: Neolithisch aardewerk: weggegooid misbaksels, tulpbekers, voorraadpotten al dan niet met vingertoppenindrukken (Tupfenleiste) en delen van flessen; Valkenburg-vuursteen, verder hardsteen: veel bijlen maar ook krabbers en pijlpunten; 12e eeuwse scherven: wit- en roodbakkende Andenne-fabrikaten en contemporaine Brunssum-Schinveld producten alsmede één protosteengoedscherf uit het begin van de 13e eeuw; Veertiende en vijftiende eeuws Brunssum-Schinveld steengoed; delen van ijzeren kettingen, gevonden tussen de paalresten van de brug, doen een ophaalbrug vermoeden en hoefijzers.
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Late Middeleeuwen

.....

.....

WOK-code: 8010
Dossiernr.: Geen3
Projectcode: 01.MAVG.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Vinkenslag
Coördinaten: 178.329/314.760
Jaar melding: 2001
Verwerving: boringen en proefsleuven
Complex: onbekend
Vondsten: Neolithisch: verspoeld vuursteen: brokken, afslagen en 1 werktuig; IJzertijd aardewerk
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

WOK-code: 8011
Dossiernr.: Geen4
Projectcode: 01.MAOD.B/02.MAOD.B
Archis II waarnemingsnr.:

Toponiem:	Bedrijventerrein Maastricht-Eijsden
Coördinaten:	177.996/313.635
Jaar melding:	2001
Verwerving:	proefsleuven
Complex:	nederzetting, grafveld
Vondsten:	Bronstijd/IJzertijd: Diversiteit aan ambachtelijk nederzettingmateriaal (pottenbakkerij): voornamelijk aardwerk. 32 crematiegraven met bijgiften; Romeinse tijd: Diversiteit aan ambachtelijk nederzettingmateriaal (ijzersmeltovens): aardewerk, bouwmaterialen, 400 kg ijzerslakken, leren schoen, koperen bel.
Begindatering:	Bronstijd Einddatering: Romeinse tijd

.....

Archeologische vindplaatsen in de landelijke database (Archis II waarnemingsnummers)

.....

Archis II waarnemingsnr.: 1478
Toponiem: Heugem
Coördinaten: 177.820 / 316.080
Jaar melding: 1980
Verwerving: niet-archeologische onbepaald
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteenafslag, vuurstenen werktuigen, aardewerk handgevormd
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Neolithicum

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 1479
Toponiem: Heugem
Coördinaten: 177.900 / 316.220
Jaar melding: 1980
Verwerving: niet-archeologische onbepaald
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteenafslag, vuurstenen werktuigen
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Neolithicum

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 1480
Toponiem: Heugem
Coördinaten: 177.880 / 316.500
Jaar melding: 1980
Verwerving: niet-archeologische onbepaald
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteenafslag, vuurstenen werktuigen, Romeins aardewerk
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 1481
Toponiem: Heugem
Coördinaten: 178.060 / 316.820
Jaar melding: 1980
Verwerving: niet-archeologische onbepaald
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteenafslag, vuurstenen werktuigen
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Neolithicum

.....
.....
Archis II waarnemingsnr.: 1482
Toponiem: Heugem
Coördinaten: 178.400 / 314.500
Jaar melding: 1980
Verwerving: niet-archeologische onbepaald
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteenafslag, vuurstenen werktuigen
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Neolithicum
.....

.....
Archis II waarnemingsnr.: 1483
Toponiem: Heugem
Coördinaten: 178.200 / 314.600
Jaar melding: 1980
Verwerving: niet-archeologische onbepaald
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteenafslag, vuurstenen werktuigen, Romeins aardewerk, Romeins bronzen voorwerp
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Romeinse tijd
.....

.....
Archis II waarnemingsnr.: 1484
Toponiem: Heugem
Coördinaten: 178.140 / 315.380
Jaar melding: 1980
Verwerving: niet-archeologische onbepaald
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteenafslag, vuurstenen werktuigen, Romeins aardewerk, Romeins bronzen voorwerp
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Romeinse tijd
.....

.....
Archis II waarnemingsnr.: 6605
Toponiem: Randwijk MECC
Coördinaten: 177.800 / 316.450
Jaar melding: 1985
Verwerving: niet-archeologische onbepaald
Complex: onbekend
Vondsten: handgevormd aardewerk met vingerdruk en lijnversiering
Begindatering: Bronstijd laat **Einddatering:** IJzertijd
.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 6606
Toponiem: Randwijk
Coördinaten: 178.170 / 315.500
Jaar melding: 1986
Verwerving: niet-archeologische onbepaald
Complex: nederzetting, onbepaald
Vondsten: vuurstenen bijl, aardewerk handgevormd, ijzeren baar, keramieken spinklos met vingerindrukken, glasfragment La Tene armband
Beginndatering: Neolithicum **Einddatering:** IJzertijd laat

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 9457
Toponiem: Grubbe
Coördinaten: 178.000 / 313.000
Jaar melding: 1981
Verwerving: indirect: collectie
Complex: onbekend
Vondsten: vuurstenen gereedschappen en halffabrikaat
Beginndatering: Neolithicum **Einddatering:** Neolithicum

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 9458
Toponiem: Rijckholt
Coördinaten: 178.000 / 313.000
Jaar melding: 1981
Verwerving: indirect: collectie
Complex: onbekend
Vondsten: vuurstenen gereedschappen en halffabrikaat
Beginndatering: Neolithicum **Einddatering:** Neolithicum

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 16080
Toponiem: Hoogenweerth
Coördinaten: 177.170 / 314.200
Jaar melding: 1984
Verwerving: niet-archeologisch graafwerk
Complex: nederzetting, onbepaald
Vondsten: vuursteen, hutteleem, handgevormd aardwerk
Beginndatering: IJzertijd vroeg **Einddatering:** IJzertijd vroeg

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 16084

Toponiem: Ziekenhuis
Coördinaten: 178.150 / 316.150
Jaar melding: 1984
Verwerving: niet-archeologisch graafwerk
Complex: nederzetting, onbepaald
Vondsten: handgevormd aardewerk
Beginndatering: IJzertijd midden **Einddatering:** IJzertijd laat

Archis II waarnemingsnr.: 17564
Toponiem: Maas Hogenweerth
Coördinaten: 177.200 / 314.200
Jaar melding: 1987
Verwerving: niet-archeologisch baggerwerk
Complex: nederzetting, onbepaald
Vondsten: handgevormd aardewerk
Beginndatering: Bronstijd laat **Einddatering:** IJzertijd vroeg

Archis II waarnemingsnr.: 17566
Toponiem: Randwijck
Coördinaten: 177.880 / 315.450
Jaar melding: 1987
Verwerving: niet-archeologisch onbepaald
Complex: nederzetting, onbepaald
Vondsten: vuurstenen werktuig
Beginndatering: Neolithicum **Einddatering:** Neolithicum

Archis II waarnemingsnr.: 21237
Toponiem: Hoogenweerth
Coördinaten: 177.000 / 314.200
Jaar melding: 1989
Verwerving: niet-archeologisch graafwerk
Complex: nederzetting, onbepaald
Vondsten: kuil, kraaghalsfles, Stein-aardewerk, botfragmenten, vuurstenen werktuigen
Beginndatering: Neolithicum midden **Einddatering:** Neolithicum laat

Archis II waarnemingsnr.: 28676
Toponiem: Vogelzang
Coördinaten: 178.100 / 315.000
Jaar melding: 1991

Verwerving: archeologisch veldkartering
Complex: nederzetting, onbepaald
Vondsten: kuil, handgevormd aardewerk (Neolithicum), vuurstenen werktuigen, Romeinse dakpannen, Middeleeuws bouw materiaal, houtskool, botfragmenten, vuursteenafslag
Beginndatering: Neolithicum midden **Eindndatering:** Middeleeuwen laat

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 32816
Toponiem: Slavante-douanekantoor
Coördinaten: 176.500 / 313.720
Jaar melding: onbekend
Verwerving: indirect: collectie
Complex: onbekend
Vondsten: mesolithische werktuigjes
Beginndatering: Mesolithicum **Eindndatering:** Mesolithicum

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 33803
Toponiem: Lochterveld
Coördinaten: 177.870 / 315.500
Jaar melding: 1988
Verwerving: opgraving
Complex: nederzetting, onbepaald
Vondsten: Roessen-aardewerk, paalgaten/-kuilen, vuurstenen werktuigen, vuursteenafval, klopsteen, maalsteen, oker, houtskool, afvalkuilen, gerst/tarwe, dierlijke botresten; Romeins: greppels en dakpannen
Beginndatering: Neolithicum vroeg **Eindndatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 35349
Toponiem: Koebroek
Coördinaten: 178.100 / 315.800
Jaar melding: 1939
Verwerving: niet-archeologisch graafwerk
Complex: nederzetting, onbepaald
Vondsten: versierde spijnschijf, vuursteenafval, handgevormd aardewerk
Beginndatering: Paleolithicum **Eindndatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 36199
Toponiem:
Coördinaten: 178.000 / 316.000

Jaar melding: 1931
Verwerving: onbekend
Complex: onbekend
Vondsten: tegel
Beginndatering: Middeleeuwen laat **Einddatering:** Nieuwe tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 56547
Toponiem: Heugem
Coördinaten: 177.750 / 315.250
Jaar melding: 2005
Verwerving: archeologisch proefsleuven
Complex: onbekend
Vondsten: vuurstenen werktuigen, vuursteenafslag, bouw materiaal, ijzeren ploegonderdeel, handgevoemd aardewerk (neolithisch-bronstijd-ijzertijd), Pingsdorf aardewerk, grijs middeleeuws aardewerk
Beginndatering: Neolithicum **Einddatering:** Middeleeuwen laat

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 130757-130765, 13773 & 13774
Toponiem: Gronsveld deelgebied 1
Coördinaten: 178.018 / 314.344
Jaar melding: 1999
Verwerving: archeologisch veldkartering
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteenafslag, vuurstenen werktuigen, handgevoemd aardewerk (ijzertijd), aardewerk (Nieuwe tijd),
Beginndatering: Paleolithicum **Einddatering:** Nieuwe tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 130766-130772
Toponiem: Gronsveld deelgebied 2
Coördinaten: 177.858 / 312.916
Jaar melding: 1999
Verwerving: archeologisch veldkartering
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteen (Rijckholt, Rullen en Valkenburg), vuurstenen werktuigen, aardewerk handgevoemd (IJzertijd), aardewerk (Romeins), Pingsdorf aardewerk
Beginndatering: Paleolithicum **Einddatering:** Middeleeuwen laat

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 411364
Toponiem: Het Prieel

Coördinaten: 177.300 / 313.900
Jaar melding: 1965
Verwerving: onbekend
Complex: Romeins villacomplex
Vondsten: bouwresten
Beginndatering: Romeinse tijd **Eindndatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 411594
Toponiem: Randwijk
Coördinaten: 178.090 / 315.385
Jaar melding: 1988
Verwerving: archeologisch veldkartering
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteen, aardewerk met kwarts verschaald
Beginndatering: Paleolithicum **Eindndatering:** Nieuwe tijd C

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 411595
Toponiem: Randwijk
Coördinaten: 178.063 / 315.385
Jaar melding: 1988
Verwerving: archeologisch opgraving
Complex: onbekend
Vondsten: vuursteen, aardewerk, hutteleem, houtskool, afvalkuil
Beginndatering: Paleolithicum **Eindndatering:** Nieuwe tijd C

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 416475
Toponiem: Randwijck
Coördinaten: 178.158 / 314.983
Jaar melding: 2006
Verwerving: archeologisch proefsleuven
Complex: onbekend
Vondsten: vuurstenen werktuigen, vuursteenafslag, klopsteen
Beginndatering: Neolithicum midden **Eindndatering:** Neolithicum midden

.....

.....

Archeologische vindplaatsen in de landelijke database (Archis II overige nummers)

.....

.....

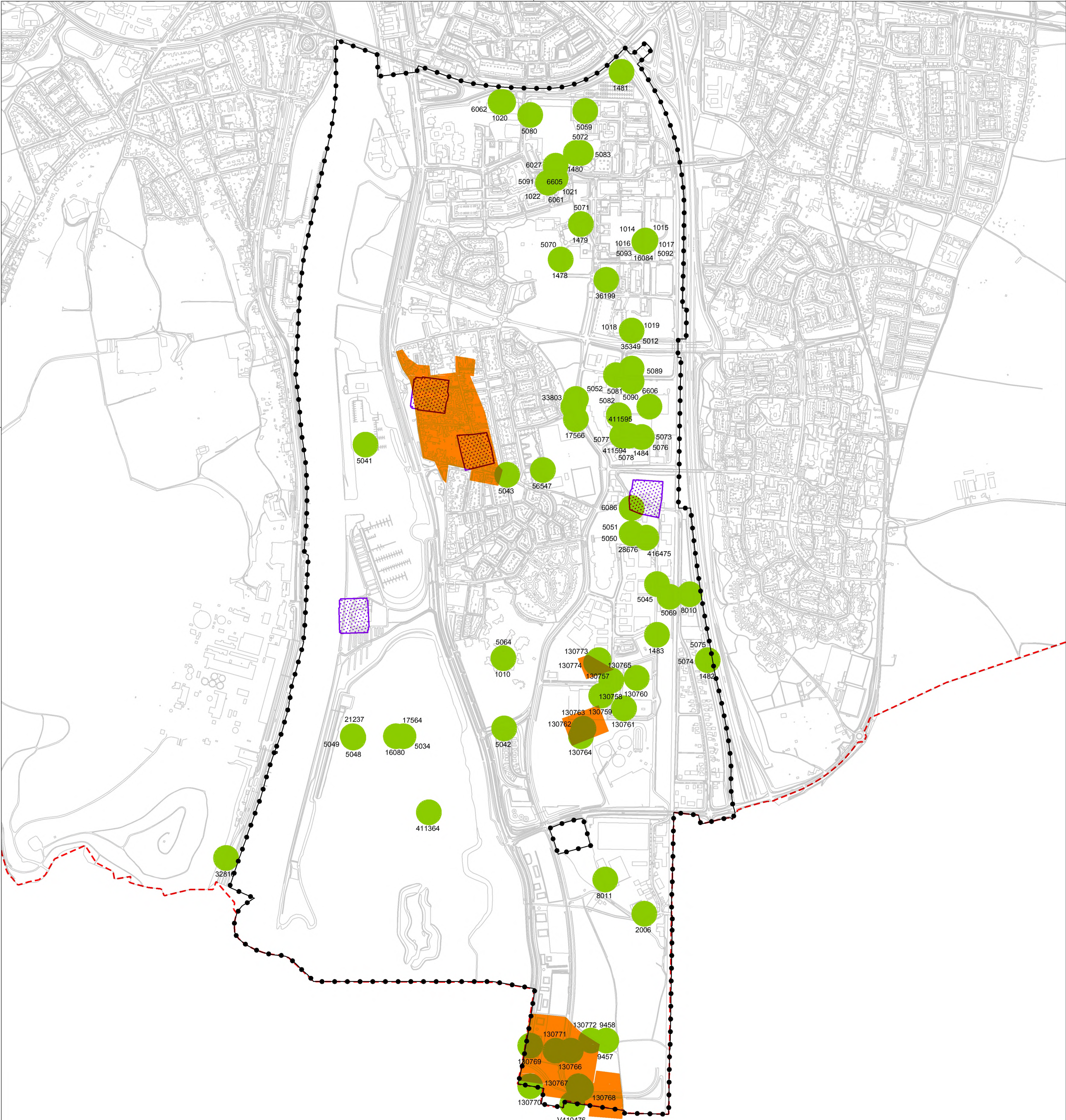
Archis II vondstmelding: 410476
Toponiem: Oosderveld
Coördinaten: 177.866 / 312.750
Jaar melding: 2002
Verwerving: Archeologisch: onbepaald
Complex: weg
Vondsten: Romeinse weg aangetroffen
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

Bijlage 2

Archeologische waardenkaart

Archeologische beheer- en sturingskaart

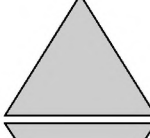

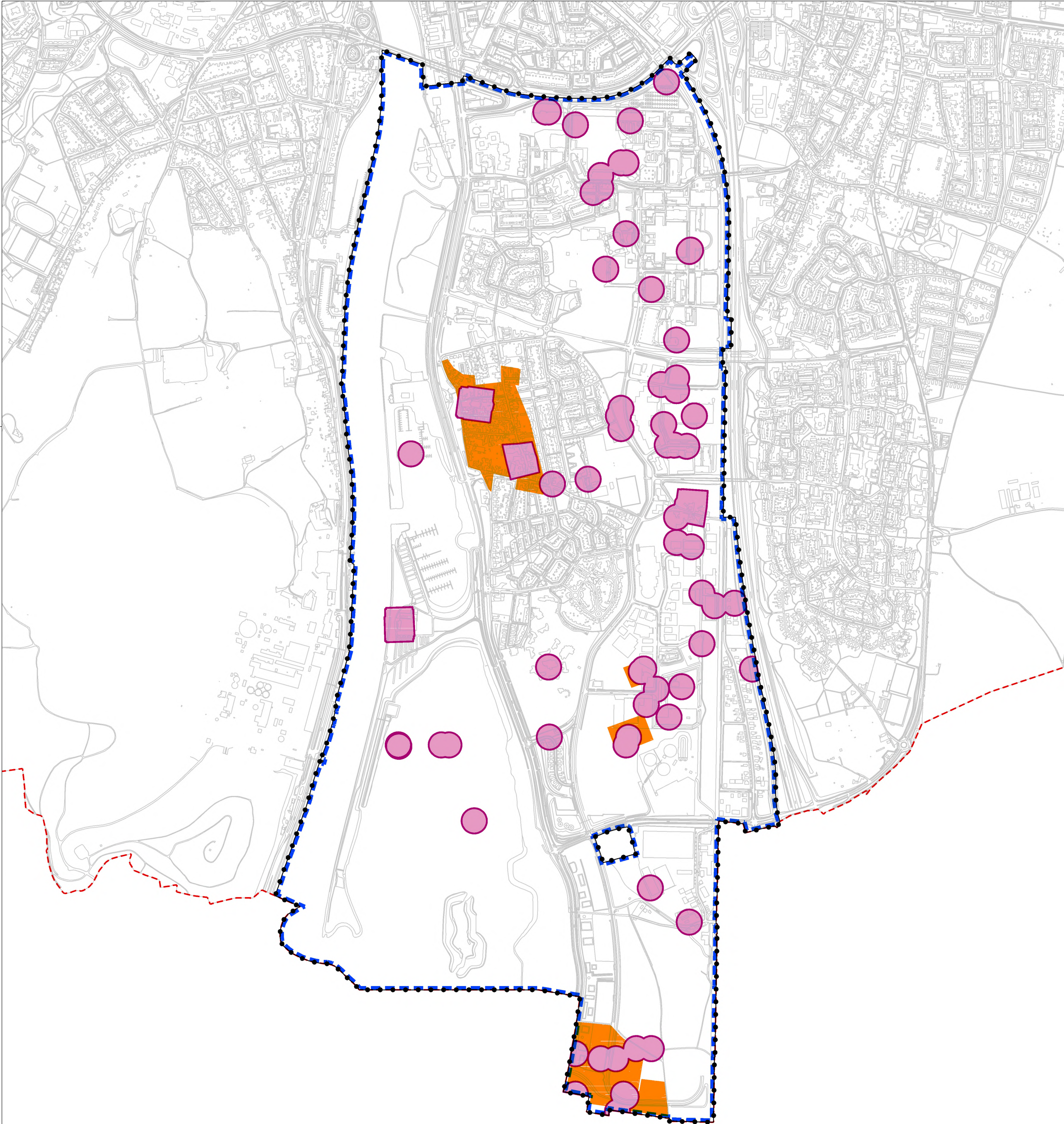
LEGENDA

- GRENS PLANGEBIED
- GEMEENTE C.Q. RIJKSGRENS
- TOPOGRAFIE
- HISTORISCHE RELICTEN (VAN VÓÓR 1830)
- AMK TERREINEN
- TERREIN VAN HOGE ARCHEOLOGISCHE WAARDE (INCL. OUDE KERNEN)
- ARCHEOLOGISCHE WAARNEMINGEN (50MTR. ZONE)
- ARCHIS II WAARNEMINGSNUMMERS OF 4-CIJFERIGE WOK-CODE
- V415682 ARCHIS II VONDSTMELDINGNUMMERS

*** aan de opgegeven maatvoering kunnen geen rechten worden ontleend ***

 Gemeente Maastricht	Archeologische Waardenkaart				par.	datum
	Maastricht Zuid - Oost					juli 2012
sector	team	schaal	IMRO-idn			
Ruimte	Ontwerp	1:10.000				

LEGENDA

- GRENS PLANGEBIED
- WAARDE - MAASTRICHTS ERFGOED
- SPECIFIEKE VORM VAN WAARDE - ARCHEOLOGISCHE ZONE A

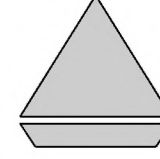
 ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN + 50MTR ZONE
- AMK- TERREIN VAN ARCHEOLOGISCHE WAARDE EN HOGE ARCHEOLOGISCHE WAARDE / VERMOEDELJK TRACÉ ROMEINSE WEG + HISTORISCHE RELICTEN + 50MTR ZONE
- SPECIFIEKE VORM VAN WAARDE - ARCHEOLOGISCHE ZONE B

 HISTORISCHE DORPSKERN
- SPECIFIEKE VORM VAN WAARDE - ARCHEOLOGISCHE ZONE C

 BUITENGEBOED

*** aan de opgegeven maatvoering kunnen geen rechten worden ontleend ***

 Gemeente Maastricht	Archeologische Beheer en sturingskaart				par.	datum
	Maastricht Zuid - Oost					juli 2012
sector	team	schaal	IMRO-idn			
Ruimte	Ontwerp	1:10.000				